

ΜΟΝΑΧΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ ΑΡ. 20

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2007

“ΜΟΝΑΧΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ”

τ. 20, ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2007
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ
ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ - ΤΡΙΚΟΡΦΟ ΦΩΚΙΔΟΣ
330 56 ΕΥΠΑΛΙΟ τηλ. - fax 26340 - 44.391
Νέο e-mail: agnektar@yahoo.gr

ΕΚΔΟΤΡΙΑ:
ΜΟΝΑΧΗ ΝΙΚΟΔΗΜΗ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
LETTRA Τζουβάρας Βασιλίας, Ήλιούπολη

ΚΩΔΙΚΟΣ: 7109

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ
ΤΡΙΚΟΡΦΟ ΦΩΚΙΔΟΣ
330 56 ΕΥΠΑΛΙΟ
τηλ. 26340.44391 (9-2 πρωϊ & 6-9 απόγ.)

Τό περιοδικό αυτό ξεκίνησε τήν πορεία μέ στόχο τήν κατά Θεόν βοήθεια όλων μας. Κρατάτε στά χέρια σας τό εικοστό τεύχος. Θέλουμε ταπεινά νά ενημερώσουμε τούς αναγνώστες μας, ότι:

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΔΩΡΕΑΝ.

Όσοι προαιρετικά επιθυμείτε νά βοηθήσετε στά έργα τής Μονής, καθώς καί τήν έκδοση αυτού τού περιοδικού, μπορείτε νά μās αποστέλετε τήν βοήθειά σας μέ τήν **ταχυπληρωμή** πού έσωκλείουμε ή μέ κατάθεση στήν **Έθνική Τράπεζα** **στόν λογαριασμό 426/440265-04**

.....
(για τό έξωτερικό στό
No GR 520110426000042644026504
SWIFT:ETHNGRAA) δίνοντας καί τό όνομά σας.
Κατόπιν ενημερώστε μας τηλεφωνικά για νά λάβετε τή σχετική απόδειξη.

*Σας εύχαριστούμε θεομιά
Έκ τού περιοδικού*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

4

ΑΦΙΕΡΩΜΑ:
ΜΟΝΗ
ΠΑΝΑΓΙΑΣ
ΣΚΑΦΙΔΙΑΣ

16 ΜΟΝΑΧΙΚΕΣ
ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ:
ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ
ΧΑΡΙΘΕΑ

6 ΓΝΩΡΙΣΘΕ ΜΟΙ:
ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

10 ΟΥΡΑΝΙΟΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ:
ΑΓΙΟΣ ΔΟΥΚΑΣ
Ο ΙΑΤΡΟΣ

21 ΜΕ ΔΟΓΙΑ
ΑΠΛΑ:
ΤΟ ΜΥΡΟ
ΕΤΡΕΧΕ
ΑΣΤΑΜΑΤΗΤΑ

24 ΕΝ ΣΩΜΑΤΙ
ΥΠΙΕΙ:
ΑΜΒΛΩΣΕΙΣ:

εικόνα εξωφύλλου: Η Αγία Μόνικα, ή μητέρα τού Αγίου Αύγουστίνου. (Η μνήμη τους τελεείται στις 15 Ιουνίου)

Αγαπητοί μας ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, φίλοι ἀναγνώστες τοῦ Περιοδικοῦ μας "Μοναχική Ἐκφραση"

Αγαποῦμε ἄραγε τόν Θεό; Τόν ἐμπιστευόμαστε; Πιστεύουμε δηλαδή ὅτι Ἐκεῖνος εἶναι Ὁδηγός στή ζωή μας, ὅτι ἄν Τοῦ τά ἀναθέσουμε ὅλα, τότε πραγματικά ὅλα θά βροῦν λύση καί δέν θά ὑπάρχει πλέον κανένα ἀδιέξοδο;

Ὅλοι στήν πορεία τῆς ζωῆς μας, καθὼς τήν διαγράφουμε μέρα μέ τήν ἡμέρα, σίγουρα ἀντιμετωπίζουμε προβλήματα, δοκιμασίες, πειρασμούς, ἄλλο μικρά κι ἄλλοι μεγαλύτερα. Αὐτός πού δέν ἔχει Θεό βρίζεται συνέχεια μπροστά σ' ἕνα **ἀδιέξοδο**. Ἀντίθετα ὅσοι ἀγαποῦν τόν Θεό, γι' αὐτούς δέν ὑπάρχουν ποτέ ἀδιέξοδα. Κι ὁμως ὁ Χριστός μας μπορεῖ ὅλα νά τά λύσει, ἀρκεῖ νά Τοῦ τό ζητᾶμε μέ πίστη καί ἐμπιστοσύνη. Ν' ἀφεθοῦμε στά χέρια Του. Νά Τοῦ λέμε καθημερινά καί ἀκατάπαυστα ὄχι αὐτό πού θέλουμε νά μᾶς κάνει, ἀλλά νά Τοῦ ἐκμυστηρευόμαστε τήν ἀγάπη μας καί τήν ἐμπιστοσύνη μας σ' Αὐτόν. Νά Τοῦ λέμε νά πηγαίνει **Ἐκεῖνος μπροστά κι ὅτι ἐμεῖς θά Τόν ἀκολουθοῦμε**. Κι αὐτό νά τό κάνουμε πράξη. "Ἄλλει Κύριε καί ὁ δοῦλος σου ἀκούει", "Γεννηθήτω τό θέλημά Σου", "Πάσαν τήν ζωὴν ἡμῶν τῷ Χριστῷ παραθήμεθα". Αὐτή εἶναι ἡ πραγματική σχέση ἀγάπης καί ἐμπιστοσύνης στόν Θεό. Κοιτώντας ὁ καθένας τόν ἑαυτό του φοβᾶμαι ὅτι θά ἀνακαλύψει τό ἀκριβῶς ἀντίθετο. Φοβᾶμαι ὅτι πορευόμαστε στή ζωή μας χωρίς τόν Θεό, γιατί κάνουμε τίς κινήσεις μας χωρίς νά Τοῦ ζητήσουμε νά μᾶς ὀδηγήσει Ἐκεῖνος σέ αὐτές. Κάνουμε τίς ἐπιλογές μας χωρίς νά Τοῦ ζητήσουμε νά τίς κάνει Ἐκεῖνος γιά ἐμᾶς. Καί τό αἶτημα στήν προσευχή μας εἶναι τό δικό μας τό θέλημα. Ἄς ἀναλογιστεῖ ὁ καθένας μας τί ζητᾶ στήν προσευχή του κι ἄς ἀναλογιστεῖ ἀκόμη περισσότερο πόσο μέσα του ἔχει διαγράψει τήν πορεία πού θά βαδίσει, μέ δικές του ἀποφάσεις, μέ δικές του ἐπιλογές. Ὄταν λοιπόν κινούμαστε τόσο ἐγωϊστικά, ὅταν ὁ καθένας κοιτᾶ σύμφωνα μέ τό ΕΓΩ του τί θέλει δηλαδή νά κάνει, τί θέλει νά ἐπιλέξει, πῶς θέλει κάτι νά τό χειριστεῖ, μέσα σ' αὐτό τό γιγαντιαῖο ΕΓΩ, πού κάναμε τόπο γιά τόν Θεό; Ποῦ Τοῦ δώσαμε χώρο γιά νά ἐνεργήσει Ἐκεῖνος; Σέ ποιό σημεῖο Τόν ἐμπιστευθήκαμε; Ποιός ἀπό ἐμᾶς λέει στήν προσευχή του καί τό

πιστεῖ "Γεννηθήτω τό θέλημά Σου"; Ὄταν λοιπόν κινούμαστε μέ τόσο ἐγωϊσμό, ὅταν μετροῦμε μόνο τά θέλω μας πῶς λέμε ταυτόχρονα ὅτι ἀγαποῦμε τόν Θεό; Ποῖόν τάχα κοροϊδεύουμε ὅταν λέμε ὅτι Τόν ἐμπιστευόμαστε; Ἄλλος ζητᾶ ἐπιτυχία στίς ἐξετάσεις, ἄλλος ἐπαγγελματική ἀποκατάσταση, ἄλλος τήν ὑγεία του, ἄλλος ἀκόμα καί τήν ἀνάσταση τοῦ νεκροῦ του. Ποιός ὁμως ἀπό ἐμᾶς πρῶν ζητήσει κάτι ἀπό τόν Θεό σκέφτηκε ἄν θέλει καί ὁ Θεός ὅλα αὐτά πού Τοῦ ζητᾶμε ἢ ἄν ἀλλά χρησιμοποιοῦμε τήν παντοδυναμία Του γιά νά ικανοποιήσουμε τά θέλω μας; Πόσο πολύ διαφέρουμε ἀπό τήν ἀληθινή ἀγάπη καί τήν πραγματική ἐμπιστοσύνη πρὸς τόν Θεό. Πόσο πολύ ἀπέχουμε ἀπό αὐτή τήν σχέση τήν πραγματική, τήν οὐσιαστική, τήν ἀληθινή. Αὐτός πού πραγματικά ἀγαπᾶ τόν Θεό, πραγματικά καί Τόν ἐμπιστεύεται. Αὐτό σημαίνει ὅτι ταυτίζει τό θέλημά του μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ρωτᾶ τόν Θεό τί ἐπιθυμεῖ Ἐκεῖνος γι' αὐτόν. Ἐμεῖς πάντοτε κάνουμε τό ἀντίθετο. Πιέζουμε τόν Θεό νά δεχτεῖ αὐτό πού θέλουμε ἐμεῖς γιά ἐμᾶς. Πολλές φορές ἔχουμε τόσο ἐγωϊσμό πού ἄν καί βλέπουμε ὅτι ὁ Θεός ἄλλοῦ μᾶς ὀδηγεῖ, ἐμεῖς ἐπιμένουμε νά πηγαίνουμε ἀκριβῶς ἀντίθετα. Καί μετά κατηγοροῦμε καί τόν Θεό γιά τίς ἐπιλογές καί τίς ἀποτυχίες μας.

Εἶναι ἴσως μεγάλη προσδοκία νά περιμένουμε ὅτι μέσα ἀπό αὐτές τίς λίγες λέξεις θά κάνουμε μία στροφή, ἀλλά βλέποντας ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς τά ἀδιέξοδα πού μᾶς ὀδηγοῦν οἱ ἐπιλογές μας ἄς σκεφτοῦμε ν' ἀλλάξουμε πορεία, ἄς σκεφτοῦμε ἴσως γιά πρώτη φορά στή ζωή μας νά ποῦμε μέσα ἀπό τήν ψυχή μας "Ἄλλει Κύριε καί ὁ δοῦλος Σου ἀκούει" κι ἄς ἀκολουθήσουμε χωρίς φόβους καί ἀναστολές Ἐκεῖνον πού μόνον στό τέλειο θά μᾶς ὀδηγήσει. Ἐκεῖνος μόνον ξέρει τόν καθένα ἀπό ἐμᾶς μέχρι τά μύχια τῆς ψυχῆς μας καί ἄρα εἶναι ὁ Μόνος πού μπορεῖ νά ξέρει τί εἶναι τό καλύτερο γιά τόν καθένα ἀπό ἐμᾶς ξεχωριστά.

Ἄς Τόν ἐμπιστευθοῦμε.

"Ἄλλει Κύριε καί ὁ δοῦλος Σου ἀκούει"...

Καλό καλοκαίρι!

Ἡ Ἁγουμένη,

† Μόνιχα Μοναχί

καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφές.

ὁδοιπορικό στὴν Ἱερά Μονή ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΚΑΦΙΔΙΑΣ

Σέ μιά μαγευτική τοποθεσία στό χωριό Σκαφιδιά, 15 μόλις χιλιόμετρα ἀπό τόν Πύργο Ἡλείας καί μία ὥρα περίπου ἀπό τήν Πάτρα, βρίσκεται ἡ Ἱστορική Μονή Παναγίας Σκαφιδιάς ἢ Σκαφιδιώτισσας.

Ξεκινήσαμε ἕνα μαγιάτικο πρωινό, γιά νά προσκυνήσουμε τήν ὁμώνυμη θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας πού φυλάσσεται στό Μοναστήρι ἐδῶ καί δέκα περίπου αἰῶνες. Τό Ἱστορικό Μοναστήρι χτίστηκε τόν 10ο

αἰῶνα περίπου καί καθώς ἀντικρύσαμε μπαίνο- ντας ἀπό τήν κεντρική εἴσοδο τῆς Μονῆς, πρό- κεται γιά ἕνα τετράπλευρο κτίριο μέ δύο μεσαι- ωνικούς πύργους. Ὁ Ναός δεσπόζει στό κέντρο τῆς αὐλῆς καί ἐκεῖ ἀκριβῶς μᾶς ὑποδέχθηκε ἡ σεβαστή γερόντισσα Μακαρία, μέ τή μικρή ἀλλά

ἐλκετή συνοδεία της. Μπήκαμε στὸν Ἱερό Ναό πού εἶναι βασιλικοῦ ρυθμοῦ μέ νάρθηκα καί προσκυνήσαμε τή θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας μας πού εἶναι τό πιό σπουδαῖο κειμήλιο τῆς Μονῆς. Ἡ γερόντισσα μᾶς ἐξήγησε ὅτι τό Μοναστήρι ὑπέστη πολλές καταστροφές στή διάρκεια τῆς μακρόχρονης ζωῆς του. Ἀκόμα καί στήν ἀρχιτεκτονική του ἐπενέβησαν οἱ διάφοροι κατακτητές, ὅπως γιά παράδειγμα οἱ ἐπεμβάσεις τῶν Φράγκων στό καθαρά βυζαντινό φρούριο. Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Σκαφιδιώτισσας χάθηκε καί ἡ Μονή ἐρήμωσε μέχρι τό 1723, ὅποτε καί οἱ μοναχοί της ἐπέστρεψαν στήν Σκαφιδιά καί ἀνακαίνισαν καί πάλι τό Μοναστήρι. Στούς χρόνους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης ἡ Μονή τῆς Σκαφιδιάς συμπαραστάθηκε στόν ἀπελευθερωτικό ἀγῶνα ἠθικά, ὑλικά, ἀλλά καί μέ τή προσωπική συμβολή τῶν μοναχῶν της. Μετά τήν ἀπελευθέρωση, οἱ μοναχοί της ἀγωνίστηκαν γιά νά δώσουν νέα μορφή στό Μοναστήρι, μέσα ὁμως ἀπό πολλές δυσκολίες. Ἀλλά καί τήν περίοδο τῆς Γερμανικῆς κατοχῆς οἱ Ἴταλοί λήστεψαν τό Μοναστήρι καί Γερμανοί ἀνατίναξαν τό Ναό τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων. Ἀμέσως σχεδόν μετά τήν Ἀπελευθέρωση λειτούργησε στή Σκαφιδιά ἐκκλησιαστικό φροντιστήριο καί ἀργότερα γυμνασιακό οἰκοτροφεῖο καί παιδικές κατασκηνώσεις.

Τό 1970, ὅπως μᾶς εἶπε ἡ γερόντισσα, τό Μοναστήρι μετατράπηκε σέ γυναικεῖα Ἱερά Μονή καί μᾶς περιέγραψε τήν κατάσταση στήν ὁποία τό παρέλαβε. Τά παλαιά κτήματα ἔγιναν σάν καινούργια, καθαρίστηκαν καί εὐτρεπίστηκαν χάρις στίς ἄοκνες προσπάθειες τῆς μικρῆς, ἀλλά θαυματουργῆς ἀδελφότητος. Κτίστηκε νέα πτέρυγα καί ἀναστηλώθηκε τό Μουσεῖο στό ὁποῖο φυλάσσονται τά πολλά ἱερά κειμήλια καί τό πλούσιο ἀρχεῖο τῆς Μονῆς. Παρόλες τίς ἀλλεπάλληλες καταστροφές καί ληλασίες πού ὑπέστη διασώθηκαν δεκάδες ἱερές εἰκόνες, ἱερά καλύμματα, δισκοπότηρα, ἀρτοφόρια, ἀντιμήνια, ἱερά ἄμφια, σταυροί, λειψανοθήκες, καν-

δήλες, πόρτες, σφραγίδες, καθώς καί ἀρχαιολογικά εὐρήματα τῆς περιοχῆς πιθανόν τῆς πρωτοελλαδικῆς περιόδου. Στό Μουσειακό χώρο τῆς Μονῆς φυλλάσσονται ἐπίσης καί παλαιότυπα βιβλία καί χειρόγραφα, ἔγγραφα τούρκικα, πατριαρχικά κλπ.

Οἱ μοναχές μᾶς φιλοξένησαν μέ τή ἀβραμαῖα τους φιλοξενία, ἡ γερόντισσα μᾶς νουθέτησε πνευματικά καί μᾶς μίλησε μέ πολύ ἀγάπη γιά τό Μοναστήρι καί τό ἔργο πού ἐπιτελοῦν ἐκεῖ μέ τόσους κόπους. Πήραμε τήν εὐχή της καί φεύγοντας σκεπτόμασταν ὅτι **ἀξίζει πραγματικά αὐτό τό Ἱστορικό Μοναστήρι νά παραμείνει ζωντανό καί ἀκμαῖο καί εὐχηθήκαμε μέσα ἀπό τήν καρδιά μας καί ἄλλες ψυχές νά προσέλθουν καί νά προστεθοῦν στήν ἀξιόλογη, δημιουργική καί πνευματική αὐτή κυψέλη γιά νά συνεχιστεῖ ἡ ἱστορική καί πνευματική πορεία τῆς Μονῆς. Ἡ Παναγία ἡ Σκαφιδιώτισσα εἴμεθα βέβαιες ὅτι θά φροντίσει γι' αὐτό...**

Γερόντισσα Μόνικα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Μέρος α'

Από την στήλη αυτή είχαμε ολοκληρώσει τά σχετικά μέ τόν Ὁρθρο καί θά συνεχίσουμε μέ τή Θεία Λειτουργία, ἡ ὁποία διακρίνεται σέ δύο μέρη: **Τό πρώτο μέρος** περιλαμβάνει ψαλμωδία, ἀναγνώσματα καί δεήσεις καί εἶναι τό διδασκτικό μέρος τῆς συνάξεως. Ἀρχίζει ἀπό τίς λέξεις “Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος” μέχρι τόν Χερουβικό Ὕμνο. Σ' αὐτό τό πρώτο μέρος ὑπάγεται ἡ Λειτουργία τῶν Κατηχομένων, διότι τό δεύτερο μέρος δέν τό παρακολουθοῦσαν κατά τό παρελθόν οἱ κατηγούμενοι, (δηλ. ὅσοι ἐπρόκειτο νά βαπτιστοῦν) παρὰ μόνον αὐτό τό πρώτο μέρος.

Τό δεύτερο μέρος περιλαμβάνει τήν τέλεση τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τήν προσφορά τῶν τιμίων Δώρων, τόν καθαγιασμό καί τήν Θεία Κοινωνία. Ἀρχίζει ἀπό τόν Χερουβικό Ὕμνο καί τελειώνει μέ τό “Δι' εὐχῶν”. Εἶναι ἡ Ἱερή Ἀκολουθία ὅπου τελεῖται τό Μυστήριο τῆς ἀναίμακτης θυσίας καί πού συνέστησε ὁ Ἰδιος ὁ Χριστός στό Μυστικό Δείπνο λέγοντας “τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμὴν ἀνάμνησιν”.

Ὁ πρῶτος πού συνέγραψε ἀκολουθία τῆς Θείας Λειτουργίας εἶναι ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, πρῶτος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων καί ἡ ὁποία τελεῖται μόνον μία φορά τόν χρόνο, λόγω τῆς ἐκπάσεως πού ἔχει, στίς 23 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα τῆς μνήμης του.

Θεία Λειτουργία συνέγραψε καί ὁ Ἀπόστολος Μάρκος, πού ὁμως δέν τελεῖται πλέον συχνά. Θεία Λειτουργία συνέγραψε ὁ Μέγας Βασίλειος πού τελεῖται 10 φορές τό χρόνο, δηλαδή, τήν παραμονή τῶν Χριστουγέννων, τήν παραμονή τῶν Θεοφανείων, στή μνήμη τοῦ Ἁγίου Βασιλείου (1η Ἰανουαρίου), τίς 5 Κυρια-

κές τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, τήν Μεγάλη Πέμπτη καί τό Μεγάλο Σάββατο. Ὅλες τίς ὑπόλοιπες ἡμέρες τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία πού συνέγραψε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Διάλογος ἔγραψε τήν **Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων**, πού ὀνομάζεται ἔτσι, διότι τά Τίμα Δῶρα ἔχουν ἤδη προηγιασθεῖ καί εἶναι πλήρη καί τέλεια ἀπό τή Λειτουργία τῆς Κυριακῆς κατά τήν περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Συντάχθηκε αὐτή ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ἤδη ἀπό τοὺς πρώτους χριστιανικούς χρόνους, διότι λόγω τοῦ πένθιμου τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, δέν τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία πού ἔχει ἀναστάσιμο χαρακτήρα καί χαρμόσυνο. Ἐπειδή ὁμως οἱ χριστιανοὶ ποθοῦσαν νά ἐνώνονται μέ τόν Χριστό καθημερινά καί νά μεταλαμβάνουν τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του, γι' αὐτό γράφτηκε ἡ Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία, ὅπου τά Τίμα Δῶρα ἀγιάζονται στή Λειτουργία τῆς Κυριακῆς κι ἔτσι τέλεια καί πλήρη φυλάσσονται στό ἄρτοφόριο καί κοινωνοῦν οἱ πιστοὶ στή διάρκεια τῆς Προηγιασμένης Θείας Λειτουργίας πού τελεῖται τίς καθημερινές τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, μέχρι τήν Μεγάλη Τετάρτη.

Ἄς ἀναλύσουμε ὁμως τί συμβαίνει, τά δρώμενα δηλαδή, κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας, πού ὅπως εἶπαμε ἀρχίζει μέ τήν ἐκφώνηση “Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος...”. Ἡ ἀναφορά αὐτή στήν Ἁγία Τριάδα βοηθεῖ ὄλο τό ἐκκλησίασμα νά ἀποκοπεῖ ἀπό κάθε τί ἄσχετο καί νά ἀναχθεῖ νοερά στά ὕψη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ διάκονος ὡς ἄγγελος στέκεται μπροστά στήν Ὁραία Πύλη καί κρατώντας τό ὄραριό του πού συμβολίζει τά ἀγγελικά φτερά, καλεῖ τό ἐκκλησίασμα νά συμμετάσχει στίς δεήσεις πού

είναι ίδιες και απαράλλακτες από τους αποστολικούς χρόνους και με τις όποιες προσεύχεται η Έκκλησία μας. Οι αιτήσεις ξεκινούν για ειρήνη και φυσικά μιλούν και για την ειρήνη της ψυχής, γιατί χωρίς αυτή είναι αδύνατη η προσευχή. Οί ψάλτες, αλλά και ολόκληρο το εκκλησίασμα διαμέσου αυτών, ψάλλουν το “Κύριε Ἐλέησον”. Οι αιτήσεις συνεχίζονται από τόν διάκονο (ὅταν δέν ὑπάρχει ἀπό τόν ἱερέα), γιά τήν ειρήνη ὄλου τοῦ κόσμου, γιά τήν εὐστάθεια τῶν Ἁγίων Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, γιά τόν Ἱερό Ναό καί τούς ἐκκλησιαζομένους μέ πίστη καί φόβο Θεοῦ, γιά τόν ἐπίσκοπο καί γιά τούς ἄρχοντες τοῦ τόπου, γιά τόν στρατό, γιά τήν πόλη ἢ τό μοναστήρι ὅπου τελεῖται ἡ Λειτουργία, γιά τήν εὐκρασία τῶν ἀέρων, γιά τήν ἐφορία τῶν καρπῶν τῆς γῆς, γιά τούς ταξιδιώτες, γιά τούς ἀρρώστους, τούς αἰχμαλώτους καί τή σωτηρία τους, γιά τήν ἀπαλλαγὴ ὅλων μας ἀπό κάθε θλίψη, ὀργή, κίνδυνο καί ἀνάγκη, γιά τά χριστιανὰ τέλη ὅλων μας. Καί σέ ὅλες αὐτές τίς δεήσεις πού ὀνομάζονται **Μεγάλῃ Συναπτῇ ἢ Εἰρηνικά**, οἱ ψυχές ὅλων μας διά στόματος τῶν ψαλτῶν, ἀπαντοῦν τό “Κύριε ἐλέησον”. Ὁ διάκονος μετὰ καλεῖ τίς μορφές τῆς Θεοτόκου καί τῶν Ἁγίων γιά νά πρεσβεύουν καί παροτρύνει ὅλους μας νά ἐμπισθεθοῦμε ὅλη μας τήν ζωὴ στά χέρια τοῦ Θεοῦ, λέγοντας “Τῆς Παναγίας Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης Ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθήμεθα”. Καί οἱ πιστοὶ μιμούμενοι τήν Θεοτόκο καί τούς Ἁγίους ἀπαντοῦν “Σοὶ Κύριε” δηλαδή “Ναί Κύριε Ἐσένα ἐμπιστευόμαστε”. Κατόπιν ψάλλονται τά ἀντίφωνα πού εἶναι μελωδήματα μέσα ἀπό τούς ψαλμούς πού περιγράφουν προφητικά τόν ἐρχομό τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶναι τρία στὸν ἀριθμὸ πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος καί μέ αὐτὰ ἀνυμνεῖται ἡ Θεοτόκος, οἱ Ἅγιοι καί ὁ Μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνη τήν ὥρα ὁ ἱερέας προσεύχεται μυστικά στό Ἅγιο Βῆμα καί ὁ διάκονος στέκεται μπροστά στήν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου κρατώντας μέ τά 3 δάχτυλα τό ὄραριό του. Ἀμέσως μετὰ τά **ἀντίφωνα** ψάλλονται οἱ

Μακαρισμοί καί ἀμέσως μετά σηκωνόμαστε ὅλοι ὄρθιοι γιά τή **Μικρή Εἴσοδο** πού γίνεται μέ τό Εὐαγγέλιο. Ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερέας παίρνει τό Εὐαγγέλιο πού βρισκεται πάνω στήν Ἁγία Τράπεζα καί περνώντας ἀπό τή βορεινή πύλη διασχίζει τήν Ἐκκλησία. Μπροστά του προπορεύεται ἀναμμένη λαμπάδα πού συμβολίζει τόν Τίμο Πρόδρομο καί ψυθιοστά ὁ ἱερέας λέγει τήν εὐχή τῆς Μικρῆς Εἰσόδου. Τό Εὐαγγέλιο τό κρατᾶ στό ὕψος τοῦ προσώπου του γιά νά καλύπτεται ἀπό τόν Χριστό, δηλαδή ἀπό τόν Ἐρχόμενο Κύριο. Εἶναι ἡ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο. Ὁ ἱερέας στέκεται μπροστά στήν Ὁραία Πύλη καί πρίν μπεῖ στό ἱερό προσεύχεται μυστικά στό Χριστό καί Τόν παρακαλεῖ νά προστάξει τίς οὐράνιες δυνάμεις νά εἰσέλθουν κι ἐκεῖνες στό Ἅγιο Βῆμα καί νά συλλειτουργήσουν μαζί τους. Ὑψώνοντας τότε ὁ ἱερέας ἢ ὁ διάκονος τό Εὐαγγέλιο ψηλά ἀναφωνεῖ **“Σοφία ὀρθοί!”** διακηρύσσοντας τήν σοφία πού φανερώθηκε στόν κόσμο μέ τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καί μᾶς παροτρύνει νά σταθοῦμε εὐλαβικά ὄρθιοι μπροστά σέ αὐτό. Ἀλλά μέ τό **“ὀρθοί”** μᾶς παροτρύνει ἐπίσης νά ὑψώσουμε τό νοῦ μας καί τά μάτια τῆς ψυχῆς μας πρὸς τόν Κύριο γιά νά νοιώσουμε τήν παρουσία Του στή Θεία Λειτουργία. Τό Εὐαγγέλιο τοποθετεῖται πάνω στήν Ἁγία Τράπεζα καί οἱ χοροὶ ψάλλουν τά Τροπάρια τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ Ἁγίου καί κατόπιν ἀρχίζει ὁ **Τρισάγιος Ὕμνος** **“Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς”** μέ τόν ὁποῖο ὁμολογεῖται ὁ Θεός Πατέρας, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιος Πνεῦμα, τό Ἀθά-

νατο καί Ζωοποιό. Τρεῖς φορές ψάλλεται αὐτός ὁ ὕμνος ἀπό τόν χορό, ἐνῶ ὁ ἱερέας προσεύχεται μυστικά γιά νά γίνει εὐπρόσδεκτος ἀπό τόν Κύριο ὁ Τρισάγιος Ὕμνος. Ἀμέσως μετά ἀρχίζει ἡ ἀνάγνωση τοῦ **Ἀποστόλου** ἐνῶ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερέας μᾶς παροτρύνει ὅλους νά προσέξουμε λέγοντας **“Πρόσχωμεν, σοφία πρόσχωμεν!”** Δηλαδή **“ἄς προσέξουμε γιατί εἶναι σοφά αὐτά πού θά ἀκουστοῦν”** καί τό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα χρησιμεύει σάν κλίμακα γιά τήν ἀνάγνωση τοῦ Εὐαγγελίου, ἐνῶ ἐκεῖνη τήν ὥρα ὁ ἱερέας παρακαλεῖ γιά νά κατανασθοῦν οἱ καρδιές μας μέ τό φῶς τῆς θεογνωσίας καί ν’ ἀνοίξει ἡ διανοιά μας στήν κατανόηση τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων. Ἡ ἀνάγνωση τῶν ἀποστολικῶν λόγων δηλώνει τήν ἀποστολή τῶν ἀποστόλων στά ἔθνη. Πρῶτα δηλαδή ἐστάλησαν στά ἔθνη οἱ ἄποστολοι καί κατόπιν κηρύχθηκε τό Εὐαγγέλιο. Μόλις τελειώσει ἡ ἀνάγνωση τοῦ Ἀποστόλου ψάλλουμε τά **“ἀλληλουϊάγια”**, δηλαδή τό **“ἀλληλουϊά”** πού σημαίνει αἶνος στόν Θεό καί δηλώνουν τήν ἐπιδημία τῆς θείας χάριτος πού ἔρχεται μέ τήν ἀνάγνωση τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖνη τήν ὥρα ὁ ἱερέας θυμιάζει, διότι ὅπως ἡ εὐωδία τοῦ θυμιάματος ἀπλώνεται ἀργά σέ ὅλο τόν Ναό, ἔτσι καί ἡ χάρις τῶν εὐαγγελικῶν λόγων μπαίνει στίς ψυχές τῶν ἐκκλησιαζομένων χριστιανῶν. Κατόπιν διαβάζεται ἀπό τόν ἱερέα μπροστά ἀπό τήν Ὁραία Πύλη τό Εὐαγγέλιο ἢ ἀπό τόν διάκονο στόν ἄμβωνα. Μπροστά ἀπό τό **Εὐαγγέλιο** στέκεται πάντα μιᾶ ἀναμμένη λαμπάδα πού συμβολίζει τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἱερέας πάλι μᾶς παροτρύνει **“Σοφία, ὀρθοί ἀκούσωμεν τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου, εἰρήνη πᾶσι”**, δηλαδή ὅτι εἶναι σοφία αὐτά πού θά ἀκούσουμε καί ὄρθιοι ἄς σταθοῦμε νά τά ἀκούσουμε καί ἄς ἐρθεῖ εἰρήνη σέ ὅλους. Ὁ χορός ἀπαντᾶει στόν ἱερέα: **“Καί τῷ πνεύματί σου”** δηλαδή καί στό δικό σου πνεῦμα ἄς ἐρθεῖ ἡ εἰρήνη. Ἡ εὐχή **“εἰρήνη πᾶσι”** εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πού ἔχει τήν ἀρχή της στήν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου καί παρατείνεται στήν Ἐκκλησία μέσα στους αἰῶνες. Καί τότε ὁ Κύριός μας στάθηκε ἀνάμεσα στους μαθητές Του καί εἶπε **“εἰρήνη ὑμῖν”**, ἔτσι καί τώρα διά τοῦ στόματος τοῦ ἱερέως μᾶς εὐλογεῖ λέγοντας **“εἰρήνη πᾶσι”**. Ὁρθιοι λοιπόν, μέ σχυμμένα τά κεφάλια εὐλαβικά προσέχουμε τά λόγια τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπως θά προσέχαμε ἂν ἀκούγαμε

τόν Ἴδιο τόν Χριστό. Ἄς δεχθοῦμε ἐκεῖνη τήν ὥρα τόν σπόρο τοῦ σπορέως Χριστοῦ μας μέσα στίς καρδιές μας καί ἄς ἀγωνιστοῦμε αὐτός ὁ σπόρος νά καρποφορήσει καί νά γίνει ἡ καρδιά μας γῆ ἀγαθή. Μετά τήν ἀνάγνωση τοῦ Εὐαγγελίου ὁ χορός (καί μέσα μας κι ἐμεῖς) ἀναφωνεῖ “Δόξα σοι Κύριε δόξα σοι”.

Ὁ διάκονος παρακινεῖ καί πάλι τό λαό σέ προσευχή καί βγαίνει στή μέση τοῦ ναοῦ καί καλεῖ τό ἐκκλησίασμα λέγοντας “εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν”, δηλαδή ὅλοι μαζί μέσα ἀπό τήν ψυχή μας καί μέσα ἀπό τή διάνοιά μας ἄς ποῦμε καί οἱ πιστοί ἀπαντοῦν “Κύριε ἐλέησον!” καί ὅλοι μαζί μέ μιὰ καρδιά καί μιὰ ψυχή ἐξ ὀλοκλήρου στραμμένη στό Θεό ἀπαντοῦμε τρεῖς φορές καί ὄχι μία, “Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον” σέ κάθε δέηση πού ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος. Ὅλη αὐτή ἡ σειρά τῶν δεήσεων ὀνομάζεται **Ἐκτενής Ἰκεσία** ἢ ἀπλά Ἐκτενής καί ὁ ἱερέας μέσα στό ἱερό μπροστά στήν Ἁγία Τράπεζα, προσεύχεται γιά νά γίνει εὐπρόσδεκτη ἀπό τόν Θεό. Ὁ διάκονος τότε ἀρχίζει τά **κατηχούμενα** δηλαδή τίς δεήσεις γι’ αὐτούς πού κατηχοῦνται. Παρ’ ὅλο πού στίς ἡμέρες μας σπάνια βρισκονται στή λειτουργία ἀβάπτιστοι κατηχούμενοι, ὥστόσο καθένας μας ἀναλογίζεται ἐκεῖνη τήν ὥρα πόσο μακριά εἶναι ἀπό τόν Θεό καί πόσο χλιαρή εἶναι ἡ πίστη του καί θά πρέπει νά ἀγωνίζεται γιά ν’ ἀνάψει καί πάλι ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης του πρὸς τόν Θεό. Ὁ διάκονος μᾶς παρακινεῖ νά προσευχηθοῦμε “εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ” δηλαδή προσευχηθεῖτε οἱ κατηχούμενοι στόν Κύριο καί ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς μας ὅλοι ἀπαντοῦμε “Κύριε ἐλέησον” κι ἐκεῖνος συνεχίζει “οἱ πιστοί ὑπερ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν” δηλαδή οἱ πιστοί ἄς παρακαλέσουμε γιά τούς κατηχούμενους καί συνεχίζει “ἵνα ὁ Κύριος αὐτούς ἐλεήσει, κατηχήσῃ αὐτούς τόν λόγον τῆς ἀληθείας, ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τό Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης, ἐνώση αὐτούς τῇ ἀγία Αὐτοῦ καθολικῇ καί

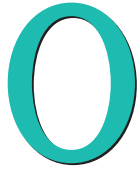
ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καί διαφυλάξον αὐτούς ὁ Θεός τῇ σῇ χάριτι”. Δηλαδή νά προσευχηθοῦμε γιά νά τούς ἐλεήσει ὁ Κύριος, γιά νά τούς διδάξει τόν λόγο τῆς ἀληθείας, γιά νά τούς ἀποκαλύψῃ τό Εὐαγγέλιο τῆς δικαιοσύνης, γιά νά τούς ἐνώσει μέ τήν ἀγία Του καθολική καί ἀποστολική Ἐκκλησία. Σῶσε, ἐλέησε, βοήθησε καί φύλαξέ τους Θεέ μου μέ τή Χάρη Σου. Καί οἱ πιστοί σέ κάθε αἴτηση ἐπαναλαμβάνουν τό “Κύριε ἐλέησον”, ἐνῶ ὁ ἱερέας μυστικά προσεύχεται παρακαλῶντας τόν Θεό νά ρίξει τά μάτια Του πάνω στούς δούλους Του πού ἔχουν σκύψει τά κεφάλια καί νά ἄξιώσει ὅλους τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καί τήν ἐνώση μέ τήν ἀγία καθολική καί ἀποστολική Ἐκκλησία Του. Ἐκεῖνη ἀκριβῶς τήν στιγμή οἱ κατηχούμενοι τά παλαιότερα χρόνια ἀποχωροῦσαν ἀπό τό ναό, ἐνῶ ὁ διάκονος τούς καλοῦσε πρὸς ἀποχώρηση λέγοντας “ὄσοι οἱ κατηχούμενοι προέλθετε” δηλαδή οἱ κατηχούμενοι νά βγεῖτε ἔξω. Καί συνέχιζε λέγοντας: “οἱ κατηχούμενοι προέλθετε. Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε. Μή τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί ἔτι καί ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν”. Δηλαδή οἱ κατηχούμενοι νά βγεῖτε. Ὅσοι εἶστε κατηχούμενοι νά βγεῖτε. Νά μή μείνει οὔτε ἓνας ἀπό τούς κατηχούμενους. Καί ὄσοι εἴμαστε πιστοί πάλι καί πάλι μέ εἰρήνη νά παρακαλέσουμε τόν Κύριο. Ἐκεῖνη τήν ὥρα ὅλοι μας ἄς ἔχουμε τήν συναίσθηση νά διώξουμε τόν παλαιό ἄνθρωπο μέ τίς ἁμαρτίες πού δέν εἶναι ἄξιος νά συμμετέχει στή θεία μυσταγωγία καί νά παρακολουθήσουμε τό ὑπόλοιπο τῆς Θείας Λειτουργίας μέ ὅσο τό δυνατόν πιό καθαρές ψυχές.

Στό ἐπόμενο τεῦχος θά ἀναλύσουμε τό δεύτερο μέρος τῆς Θείας Λειτουργίας πού εἶναι μόνον γιά τούς πιστούς κι ἔτσι θά ὀλοκληρώσουμε τό θέμα πού ἔχουμε ἀνοίξει.

Πηγές: Συμεὼν Ἀρχ. Θεοφάνης “Ἄπαντα”, Ν.Β. Γκοργιόλ, “Στοχασμοί στή Θεία Λειτουργία”, Ἐκδ. Ἱ.Μ. Παρακλητῆου, Πρωτοπρ. Στεφάνου Ἀναγνωστοπούλου, “Ἐμπειρίες κατὰ τή Θεία Λειτουργία”, Πειραιᾶς 2003

Ο ΑΓΙΟΣ **ΛΟΥΚΑΣ**
ὁ ἰατρός

ὁ ἄρχιεπίσκοπος Λουκάς, κατά κόσμον Βαλεντίν τοῦ Φέλιξ Βόινο-Γιασενέτσι, γεννήθηκε στίς 14-(27) Ἀπριλίου 1877 στό Κέρτς τῆς χερσονήσου τῆς Κριμαίας. Τό οἰκογενειακό

περιβάλλον μέσα στό ὁποῖο μεγάλωσε ἦταν ἰδιόμορφο καθώς ὁ πατέρας του ἦταν Ρωμαιοκαθολικός ἐνῶ ἡ μητέρα του, ἄν καί ὀρθόδοξη, περιοριζόταν σέ καλές πράξεις χωρίς νά συμμετέχει ἐνεργά στή λατρευτική ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Πολύ νωρίς μετακομίζουν στό Κίεβο.

Στό Κίεβο ὁ Βαλεντίν ἀποφασίζει νά σπουδάσει Ἰατρική. Παίρνει τό πτυχίο του τό 1903 καί παρακολουθεῖ μαθήματα ὀφθαλμολογίας.

Τό 1904, μέ τό ξέσπασμα τοῦ Ρωσο-Ἰαπωνικοῦ πολέμου, βρέθηκε στήν Ἄνω Ἀνατολή, ὅπου ἐργάστηκε ὡς χειρουργός μέ μεγάλη ἐπιτυχία. Ἐκεῖ συναντήθηκε καί μέ τήν Ἄννα Βασιλίγιεβνα Λάνσαγια, τή μέλλουσα σύζυγό του, μέ τήν ὁποία ἀπέκτησε τέσσερα παιδιά. Μετά τό τέλος τοῦ πολέμου ἐργάζεται σέ διάφορα ἐπαρχιακά νοσοκομεῖα. Οἱ ἐπιτυχίες του εἶναι τόσο πολλές πού ἡ φήμη του ἐξαπλώνεται γρήγορα καί ἀσθενεῖς καταφθάνουν ἀπό παντοῦ. Τήν ἴδια ἐποχή μελετᾶ σχετικά μέ τήν τοπική ἀναισθησία καί συντάσσει ἐπιστημονικά ἄρθρα. Διαπρέπει στίς ἐγχειρήσεις τῶν ὀφθαλμῶν καί ἀποφασίζει νά ἀσχοληθεῖ μέ τή θεραπεία τῶν πυογόνων λοιμώξεων.

Τό 1917 ὁ Βαλεντίν ἐκλέγεται καθηγητής στό Πανεπιστήμιο τῆς Τασκένδης. Ἡ ρωσική ἐπανάσταση εἶχε ἤδη ἀρχίσει καί ἡ Ἐκκλησία βρέθηκε στό στόχαστρο τῶν Μπολσεβίκων. Ἡ κατάσταση εἶχε ξεφύγει ἀπό κάθε ἔλεγχο. Τότε ὁ Βαλεντίν συνελήφθη γιά πρώτη φορά. Αἰτία ἦταν ἡ συκοφαντία ἐνός νοσοκόμου. Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύφθηκε ἡ ἀλήθεια καί ὁ γιατρός ἀφέθηκε ἐλεύθερος. Ἡ περιπέτεια αὐτή ὅμως, παρᾶ τό αἴσιο τέλος τῆς, ἀναστάτωσε τήν Ἄννα, ἡ ὁποία ἔπασχε ἤδη ἀπό φυματίωση καί ἡ ὑγεία τῆς ἐπιδεινώθηκε σέ βαθμό πού λίγες ἡμέρες ἀργότερα ὑπέκυψε. Μετά τό θάνατό της ὁ γιατρός ἐμπιστεύθηκε τά παιδιά του στή Σοφία

Σεργιέγεβνα, μιά πιστή νοσοκόμα, ἡ ὁποία τοῦς στάθηκε σάν δεύτερη μητέρα γιά πολλά χρόνια.

Ὁ Βαλεντίν ἦταν πολύ πιστός καί αὐτό ἦταν ἐκδηλο στόν τρόπο πού ἐργαζόταν. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν νά δημιουργηθοῦν οἱ πρῶτες ἀντιδράσεις ἀπό τοῦς ἐκπροσώπους τοῦ ἀθεϊστικοῦ καθεστώτος. Στό μεταξύ στοῦς διωγμούς προσιθεται καί ἡ πληγή τῆς “ζώσης ἐκκλησίας” πού σκοπό εἶχε νά ὑπηρετήσει τά συμφέροντα τοῦ κράτους, διαιρώντας τοῦς κληρικούς καί τοῦς πιστούς, καί νά τοῦς ἀπομακρύνει ἀπό τήν ἀληθινή πίστη.

Σ' αὐτή τήν ἐποχή τῶν δοκιμασιῶν γιά τήν Ἐκκλησία, ὁ γιατρός συμμετεῖχε ἐνεργά στή ζωή τῆς ἐκκλησίας. Ὅταν κατηγορήθηκε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Τασκένδης καί Τουρκεστάν Ἰννοκέντιος ἀπό τοῦς σχισματικούς, ὁ γιατρός ὑπερασπίστηκε μέ σθένος τήν κανονική τάξη. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰννοκέντιος, ἐντυπωσιασμένος ἀπό τήν παρηρησία τοῦ Βαλεντίν, τοῦ προτείνει νά γίνει ἱερέας. Πράγματι, ἡ χειροτονία του σέ διάκονο ἔγινε στίς 26 Ἰανουαρίου 1921 καί μιά ἐβδομάδα ἀργότερα χειροτονήθηκε πρεσβύτερος.

Τό καλοκαίρι του 1923 ἡ “ζῶσα ἐκκλησία” κάνει τήν ἐπίθεσή της καί ἐκτοπίζει τόν ἐπίσκο-

Ὁ ἅγιος Ἱεράρχης Κορμαϊκᾶς Λουκᾶς ἐντὸς Ἱεροῦ Ναοῦ μετὰ ἀπὸ Θεΐα Λειτουργία

πο Ἰννοκέντιο. Ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς τῆς Τασκένδης, ὄντας στὸ ἔλεος τῶν σχισματικῶν, ἐκλέγουν στὴ θέση τοῦ ἐπισκόπου τὸν π. Βαλεντίν Βόϊνο-Γιασενέτσκι. Ἡ κουρά του σέ μοναχὸ ἔγινε κρυφά στὸ σπίτι τοῦ ἱερέα-καθηγητῆ. Καταλληλότερο ὄνομα γιὰ τὸ νέο ἐπίσκοπο κρίθηκε ἐκεῖνο τοῦ ἀποστόλου, εὐαγγελιστῆ, ἁγιογράφου καὶ ἱατροῦ Λουκᾶ. Στὴ συνέχεια ταξίδεψε ὡς τὸ Πεντζικέντ γιὰ νὰ χειροτονηθεῖ ἐπίσκοπος.

Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν πέρασε ἀπαρατήρητο καὶ πολὺ σύντομα ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς συνελήφθη. Κατηγορήθηκε γιὰ προδοσία καὶ φυλακίστηκε. Στὴ φυλακὴ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ ὀλοκληρώσει καὶ τὸ σύγγραμμά του: “Δοκίμα γιὰ τὴ χειρουργικὴ τῶν πυογόνων λοιμώξεων”, τὸ ὁποῖο ὅμως δὲν ἐκδόθηκε γιὰ πολλὰ χρόνια, παρὸλὴ τὴ σημασία του γιὰ τὴν ἱατρικὴ ἐπιστήμη, ἐπειδὴ ὁ συγγραφέας ἐπέμενε νὰ γραφεῖ στὸ ἐξώφυλλο τὸ ἀρχιερατικὸ του ἀξίωμα.

Στὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του οἱ ἐκπρόσωποι τῆς “ζώσης ἐκκλησίας” κατέβαλαν τὶς ἐκκλησίες, μὰ ὁ λαὸς, πιστὸς στὶς συμβουλές τοῦ ποιμένα του, ἀπείχε ἀπὸ τοὺς ναοὺς. Λόγω τῆς μεγάλης του ἐπιρροῆς οἱ ὑπεύθυνοι τῆς G.P.U. (“Κρατικὴ Πολιτικὴ Διεύθυνση”) ἀποφάσισαν νὰ ἀπομακρύνουν τὸν ἐπίσκοπο Λουκᾶ ἀπὸ τὴν Τασκένδη. Τὴν ὥρα τῆς ἀποχώρησής του πλῆθος

κόσμου στάθηκε στὶς γραμμὲς τοῦ τραίνου προκειμένου νὰ ἐμποδίσει τὴν ἀναχώρησή. Ὁ κόσμος ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὶς ἀστυνομικὲς δυνάμεις καὶ ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς πῆρε τὸν μακρὸ καὶ βασανιστικὸ δρόμο τῆς ἐξορίας.

Φυλακίζεται κάτω ἀπὸ ἄθλιες συνθῆκες στὴ Μόσχα. Ἐκεῖ διαπιστώνει τὰ πρῶτα συμπτώματα καρδιακῆς ἀνεπάρκειας πού θὰ τὸν συνοδεύσει σέ ὅλη του τὴ ζωὴ. Παρόλες τὶς κακουχίες, ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐπισκόπου ἀπέναντι σέ ὅλους τοὺς κρατούμενους προκαλοῦσε

τό σεβασμὸ ἀκόμη καὶ τῶν πιὸ ἀρνητικῶν.

Ἐνῶ οἱ γιατροὶ βεβαίωσαν πὼς ἡ κατάστασή τῆς υγείας του δὲν τὸ ἐπιτρέπει, ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς ἀναχώρησε ἐξόριστος γιὰ τὴ Σιβηρία. Τὸ καθεστῶς τὸν ἐγκαθιστᾷ στὴν πόλη Γενισεΐκ, γιὰ νὰ τὸν στείλει ἀργότερα ἀκόμη 2000γλμ. μακρύτερα στὴν πόλη Τουρουχάνσκ. Καὶ στὸ νέο τόπο τῆς ἐξορίας δὲν ἀρνήθηκε νὰ προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες του σέ ὄσους τὶς χρειάζονταν, παρόλες τὶς ἀντίξοες συνθῆκες. Ὁ λαὸς τοῦ Τουρουχάνσκ τὸν περιέβαλλε μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ σεβασμὸ. Αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ τοὺς ἀθῆους πού σχεδίασαν νέα ἐξορία γιὰ τὸν ἐπίσκοπο-γιατρό· αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν ἔστειλαν πέρα ἀπὸ τὸν ἀρκτικό κύκλο, στὸ χωριὸ Πλάχινο, ὅπου κατὰ τὸ χειμερινὸ ἡλιοστάσιο ὁ ἥλιος δὲν ἀνατέλλει. Ἡ υγεία τοῦ ἐπισκόπου εἶχε ἐπιδεινωθεῖ καὶ μιὰ τέτοια ἐξορία ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνη γιὰ τὴ ζωὴ του. Αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ σκοπὸς τῶν διωκτῶν του. Ἐκεῖ στὸ Πλάχινο, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα, τόσο λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ὅσο καὶ λόγω τῆς ἀντιμετώπισης ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς. Εὐτυχῶς, δύο μῆνες ἀργότερα, μὲ αἰτία τὸ θάνατο ἑνὸς ἀγρότη, οἱ κάτοικοι τοῦ Τουρουχάνσκ ξεσηκώθηκαν καὶ ἀπαίτησαν τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ ἐπισκόπου. Οἱ ἀρχές δὲν εἶχαν ἄλλη ἐπιλογὴ παρὰ νὰ ὑποχωρήσουν. Ἔτσι, ὁ ἐπίσκοπος Λουκᾶς, πού μὲ ὄραμα εἶχε εἰδοποι-

θεϊ για τό πέρας τῆς δοκιμασίας του, ἐπέστρεψε στό Τουρουχάνσκ καί συνέχισε ἀπεριόριστος τίς ἀσχολίες του για ὀκτώ ἀκόμη μῆνες, μέχρι δηλαδή τό τέλος τῆς ἐξορίας του.

Παρόλες τίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπισε, δέν ξέχασε ποτέ τά παιδιά του καί ἐπικοινωνοῦσε μαζί τους ὅσο πιά συχνά μπορούσε.

Στό Κρασνογιάρσκ παρουσιάζεται στήν G.P.U. για ἀνάκριση. Ἐκεῖ ὁ βοηθός τοῦ διοικητῆ ἀνακοίνωσε στόν ἐπίσκοπο πώς μπορούσε νά πάει ὅπου ἤθελε· ἦταν ἐλεύθερος. Ὅπως ἦταν φυσικό ὁ ἐπίσκοπος ξεκίνησε για τήν Τασκένδη. Δυστυχῶς ἐκεῖ ἀντιμετωπίζει τίς συκοφαντίες ἀκόμη καί συνεργατῶν του, γεγονός πού τόν ὀδήγησε σέ παραίτηση ἀπό τήν ἔδρα τοῦ ἐπισκόπου.

Στήν Τασκένδη συνεχίζει τίς φιλανθρωπίες του, μά οἱ ἀντίπαλοί του δέν ἔπαψαν νά ψάχνουν εὐκαιρία για νά τόν διώξουν.

Ἡ ἀφορμή δέν ἄργησε νά βρεθεῖ καί ὁ ἐπίσκοπος βρέθηκε πάλι ὑπόλογος ἀπέναντι στά

κομματικά στελέχη. Ὁ σκοπός αὐτῆ τῆ φορᾶ ἦταν νά τόν ἀναγκάσουν νά παραιτηθεῖ ἀπό τό ἱερό του ἀξίωμα. Μετά ἀπό ἐξαντλητικές ἀναγκρίσεις καί ἀπεργίες πείνας καί ἀφοῦ πέρασε ἕνα ὀλόκληρο χρόνο στή φυλακή, ὁ ἐπίσκοπος ἐξορίστηκε για μιᾶ ἀκόμη φορᾶ στή Βόρεια Ρωσία. Οἱ δραστηριότητές του ἐκεῖ ἐνόχλησαν ὄχι μόνο τίς ἀρχές, ἀλλά καί τούς κατοίκους. Σύντομα ἕνα σοβαρό πρόβλημα ὑγείας τόν ἀνάγκασε νά πάει στό Λένινγκραντ.

Μετά τήν ἀνάρρωσή του πέρασε μιᾶ μακρά περίοδο δοκιμασιῶν καί περιπλανήσεων. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Κόμματος πιέζουν τόν ἐπίσκοπο νά ἐγκαταλείψει τήν ἱερωσύνη. Στήν περίοδο αὐτῆ τῆς πνευματικῆς δοκιμασίας ἀρχίζει νά χάνει τήν ὄραση ἀπό τό ἀριστερό μάτι λόγω ἀποκόλλησης τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτώνα. Ἐπίσης τά “Δοκίμια για τή χειρουργική τῶν πτυογόνων λοιμώξεων” ἐκδίδονται χωρίς νά ἀναγραφεῖ τό ἀξίωμά του. Ἐν καιρῷ ἐπανακτᾶ τήν ἐσωτερική γαλήνη, πού εἶχε στερηθεῖ, καί περῶν δύο χρόνια ἠρεμίας καί εἰρήνης κοντά στά παιδιά του.

Ὁ ἐπίσκοπος Λουκάς ἦταν 60 ἐτῶν, ὅταν συνελήφθη για τέταρτη φορᾶ. Ἀπό τό φάκελλο πού διατηροῦσαν στήν Ἀσφάλεια, μπορούμε νά γνωρίζουμε τίς δραστηριότητές του. Ἐνῶ ἀπό τούς ἀσθενεῖς του δέν ἔπαινε ποτέ χρήματα, ἔδινε καί τόν μισθό του σέ ἀγαθοεργίες, δηλαδή βοηθοῦσε ὅσους φτωχοῦς, ἄπορους καί ἐξόριστους ἀνθρώπους τύχαινε νά γνωρίζει. Οἱ φιλανθρωπικές ἐνέργειές του ἐνόχλησαν καί πάλι τό καθεστῶς πού τόν συνέλαβε ἐκ νέου καί τόν ὀδήγησε στή Σιβηρία.

Ὅταν στίς 21 Ἰανουαρίου 1941 τά χιτλερικά στρατεύματα μπαίνουν στή Ρωσία, ὁ ἐπίσκοπος-γιατρός ἄν καί ἐξόριστος, προσφέρεται ἐθελοντικά νά ἐργασθεῖ για τή θεραπεία τῶν τραυματιῶν. Τό Κόμμα ἀναγνωρίζει τήν ἀξία του ὡς γιατροῦ καί τόν διορίζει ἀρχίατρο τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου καί σύμβουλο ὄλων τῶν νοσοκομείων τῆς περιοχῆς. Παρόλα αὐτά οἱ συνθήκες εἶναι οἰκτρές ἐνῶ παράλληλα δέν τοῦ ἀναγνωρίζουν κανένα πολιτικό δικαίωμα.

Τὴν Ἄνοιξη τοῦ 1942 ἀλλάζει ἡ στάση τῆς πολιτείας ἀπέναντι στὸν ἴδιο, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι στὴν Ἐκκλησία. Σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια τῆς Ρωσίας ἀνοίγουν ἐκκλησίες καὶ ὁ λαὸς βρῖσκει καταφύγιο στοὺς ναοὺς ἀπὸ τὴν παραφροσύνη τοῦ πολέμου. Γιὰ νὰ καλυφθοῦν οἱ ὑπάρχουσες ἀνάγκες ὁ ἐπίσκοπος Λουκάς προάγεται σὲ ἀρχιεπίσκοπο Κρασνογιάρσκ.

Οἱ Γερμανοὶ ὑποχωροῦν καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος μεταφέρεται δυτικότερα, στὸ Ταμπώφ. Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ 150 στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα. Ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ τὸν διευκολύνει τὸν μεταθέτει στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Ταμπώφ καὶ Μιτσούρινσκ.

Τὸ 1946 ὁ ἀρχιεπίσκοπος Λουκάς βραβεύθηκε μὲ τὸ βραβεῖο Στάλιν γιὰ τὴν ἡρωϊκὴ ἐργασία του στὸν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, καὶ γιὰ τὴ μεγάλη προσφορὰ του στὴν ἰατρικὴ ἐπιστήμη.

Στὰ 70 του χρόνια γίνεται ἀρχιεπίσκοπος Συμφερούπολεως καὶ Κριμαίας. Ἐκεῖ τὸ ἔργο του εἶναι δύσκολο. Ἡ φτώχεια ἔχει πάρει τέτοιες διαστάσεις πού ἀναγκάζεται νὰ ταΐζει καθημερινά, στὸ σπίτι του, τοὺς ἄπορους τῆς περιοχῆς. Στρέφει τὸ ἐνδιαφέρον του στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ, καθὼς τὸν ἀποκλείουν ἀπὸ κάθε ἐπιστημονικὸ συνέδριο. Κάνει ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ νὰ ἀνοίξουν ἐκκλησίες. Ταυτόχρονα προσπαθεῖ νὰ πατάξει τὴν ἀμέλεια καὶ τὴν ἀδιαφορία τῶν ἱερέων τονίζοντας πὼς πρέπει οἱ ἴδιοι νὰ ἀποτελοῦν παράδειγμα πρὸς μίμηση γιὰ τοὺς πιστοὺς. Παράλληλα ἐξασχεῖ τὸ

ἔργο τοῦ ἱατροῦ προσφέροντας ἀναγύρωσ τίς ὑπηρεσίες του στὸν πάσχοντα ἄνθρωπο. Ἀκολουθώντας τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Θεανθρώπου ὅλη του τὴ ζωὴ “διήλθεν εὐερεγέτων καὶ ἰώμενος”.

Μὲ τὴ βελτίωση στὶς σχέσεις Ἐκκλησίας-Κράτους ὁ ἀρχιεπίσκοπος βρῖσκει τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιστρέψει στὴν ἀγαπημένη του ἀσχολία δηλαδὴ τὸ κήρυγμα. “Θεωρῶ βασικὸ ἀρχιερατικὸ μου καθήκον νὰ κηρύττω παντοῦ καὶ πάντα τὸν Χριστό” σημειώνει ὁ ἴδιος. Ἀπὸ τὰ κηρύγματα του καταγράφηκαν περίπου 750, τὰ ὁποῖα ἀπέτελεσαν 12 τόμους (4500 σελίδες), καὶ ἔχουν χαρακτηριστεῖ “ἔξαιρετικὸ φαινόμενο στὴ σύγχρονη ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ καὶ θεολογία”.

Τὴν Ἄνοιξη τοῦ 1952 ἐπιδεινώνεται ἡ ὁρασίη του, ἐνῶ στὶς ἀρχές τοῦ 1956 τυφλώνεται ὀριστικά.

Τὸ 1953 τὸν Στάλιν διαδέχεται ὁ Νικίτας Χρουστσόφ, ὁ ὁποῖος ξεκίνησε νέο κῦμα διωγμῶν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας πού κορυφώνονται τὸ 1959. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μεριμνᾷ γιὰ τὸ ποίμνιό του καὶ προσπαθεῖ νὰ τοῦ δώσει κουράγιο.

Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ γράφει στὸ μεγαλύτερο γιὸ του Μιχαῖλ: “Εἶναι ὅλο καὶ πιὸ δύσκολο νὰ διευθύνει κανεὶς τίς ὑποθέσεις τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἐκκλησίες κλείνουν ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλη, δὲν ὑπάρχουν ἱερεῖς καὶ ὁ ἀριθμὸς τους ὅλο καὶ ἐλαττώνεται... Κατὰ τόπους ἡ ἀντίδραση φθάνει μέχρι ἐξεγέρσεως κατὰ τῆς ἀρχιερατικῆς ἐξουσίας μου. Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ὑποφέρω στὰ ὀγδόνητα μου χρόνια. Ἀλλὰ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου, συνεχίζω τὸ δύσκολο ἔργο μου”.

Ἡ ἀγάπη τοῦ κόσμου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπο Λουκά ἦταν ἐκδηλη. Ἀκόμα καὶ ἀλλόθρησκοι ἢ ἄθεοι τὸν ἔβλεπαν μὲ σεβασμὸ.

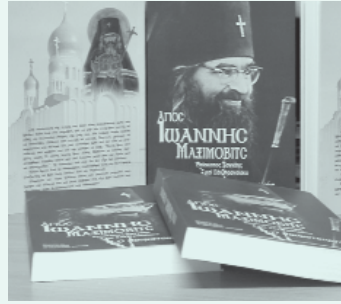
Ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἶναι ἤδη 84 ἐτῶν. Διασθάνεται ὅτι τὸ τέλος του πλησιάζει. Τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1960 λειτουργεῖ γιὰ τελευταία φορὰ καὶ γιὰ τὸν καιρὸ πού ἀπομένει, περιορίζεται στὸ νὰ κηρύττει. Τελικὰ τὴν Κυριακὴ 11 Ἰουνίου 1961, ἡμέρα πού γιορτάζουν οἱ Ἅγιοι Πάντες τῆς Ἁγίας Ρωσίας, κοιμήθηκε ὁ ἀρχιεπίσκοπος-γιατρός Λουκάς Βόϊνο-Γιασενέτσκι.

Παρά τήν έντονη αντίδραση τῶν Κομματικῶν, ἡ κηδεῖα τοῦ ἀρχιεπισκόπου μετατράπηκε σέ λαϊκή ἐπανάσταση. Ἡ Ε.Π. Λεΐκφελντ περιγράφει: “Οἱ δρόμοι πλημμύρισαν ἀπό γυναικοῦλες μέ ἄσπρα μαντήλια στά κεφάλια. Προχώρησαν σιγά-σιγά μπροστά ἀπό τή σορό τοῦ Δεσπότη. Ἀκόμη καί οἱ γερόντισσες δέν πήγαιναν πίσω. Τρεῖς σειρές τεντωμένων χειρῶν λές καί ὀδηγοῦσαν τό αὐτοκίνητο. Ὁ δρόμος μέχρι καί τό κοιμητήριο ἦταν στρωμένος μέ τριαντάφυλλα. Καί μέχρι τήν πόρτα τοῦ κοιμητηρίου ἀκουγόταν πάνω ἀπό τά κεφάλια μέ τά ἄσπρα μαντήλια, ὁ ὕμνος: “Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ὑμᾶς”. Ὁ,τι καί νά ἔλεγαν σέ αὐτό τό πλῆθος, ὅσο καί ἄν προσπαθοῦσαν νά τοὺς κάνουν νά σιωπήσουν, ἡ ἀπάντηση ἦταν μία κηδεύουμε τόν ἀρχιεπίσκοπό μας”.

Τό Νοέμβριο τοῦ 1995 ἀνακηρύχθηκε ἅγιος ἀπό τήν Οὐκρανική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Στίς 17 Μαρτίου 1996 ἔγινε μέ ἐπισημότητα ἡ ἀνακομιδή τῶν λειψάνων του, πού τέθηκαν γιά λαϊκό προσκύνημα στό ναό τοῦ κοιμητηρίου, ἀφιερωμένο στή μνήμη τῶν Ἁγίων Πάντων. Τά λείψανά του ἐξέπεμπαν μία ἄρρητη εὐωδία, ἐνῶ πολλοί ἀσθενεῖς θεραπεύτηκαν θαυματουργικά. Τρεῖς μέρες ἀργότερα, στίς 20 Μαρτίου 1996, τά λείψανά του μεταφέρθηκαν στόν Ἱ. Ναό Ἁγ. Τριάδος. Ἡ μνήμη του ὀρίστηκε νά τιμᾶται στίς 11 Ἰουνίου, ἐπέτειο τῆς κοίμησής του.

(τευχίδιο “Σύντομος Βίος καί Παρακλ. Κανῶν τοῦ Ἁγίου Λουκά Ἀρχιεπισκόπου Συμφεροντόλεως καί Κριμαίας, Ἐκδ. “Ὁρθόδοξος Κινηλῆ”)

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΞΙΜΟΒΙΤΣ

Ὁ θαυματουργός

Ὅσοι δέν ἔχετε διαβάσει ἀκόμα τή βιογραφία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη Μαξίμοβιτς σᾶς προτείνουμε νά τήν ἀναζητήσετε στά χριστιανικά βιβλιοπωλεῖα γιά νά γνωρίσετε τή μεγάλη μορφή ἑνός νέου Ἁγίου τῶν καιρῶν μας.

ΙΕΡΕΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ
ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
ΜΑΞΙΜΟΒΙΤΣ
(Ὁρθρος, Ἐσπερινός,
Παράκληση)

ποίημα Δρος Χαράλαμπος Μπούσια

Ἐκδόσαμε τίς **ΙΕΡΕΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ** τοῦ νεοφανοῦς καί θαυματουργοῦ Ἁγίου Ἰωάννη Μαξίμοβιτς πού συνέγραψε ὁ μέγας ὕμνογράφος τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας **Δρ. Χαράλαμπος Μπούσιας**.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης συνεχῶς θαυματουργεῖ καί ὅσοι πιστοί τόν εὐλαβοῦνται μποροῦν νά προμηθευτοῦν τίς ἱερές ἀκολουθίες γιά νά τόν ἐπικαλοῦνται.

Η Γερόντισσα Χαριθέα

Μιά καρδιά
άνοιχτή
για κάθε
"Χριστό"...

Της Προδρομής μοναχής,
Καθηγουμένης Ίερās Μονής
Ἁγίου Ἡρακλειδίου.

Η μακαριστή γερόντισσα Χαριθέα, κατά κόσμον Ἐλένη Χατηγάρου, γεννήθηκε τό 1915 στό χωριό Ἀθηνού καί ἦταν τό δεύτερο ἀπό τά πέντε παιδιά τῆς οἰκογένειάς της. Τελείωσε τό Δημοτικό Σχολεῖο καί στή συνέχεια βοήθησε στίς διάφορες γεωργικές ἐργασίες τήν οἰκογένειά της ἡ ὁποία διακρινόταν γιά τήν κοινωνική καί οικονομική της κατάσταση.

Ὁ πόθος της γιά τό μοναχικό βίο.

Ἀπό πολύ νεαρή ἡλικία ἡ καρδιά της φλεγόταν ἀπό τόν πόθο νά ἀφιερῶσει τή ζωή της στό Χριστό ἀκολουθώντας τό μοναχικό βίο, πράγμα πολύ ἀσυνήθιστο γιά τά κυπριακά δεδομένα, ἀφοῦ μέχρι τότε δέν λειτουργοῦσε οὔτε ἓνα γυναικεῖο Κοινόβιο

στήν Κύπρο. Στήν έκπληρωση τῆς ἐπιθυμίας τῆς αὐτῆς, συνάντησε μεγάλη ἀντίσταση ἀπό τούς γονεῖς τῆς, οἱ ὅποιοι μάλιστα τήν πίεζαν συνεχῶς νά παντρευτεῖ. Σχετικά, ἀναφέρει ἡ ἴδια στό προσωπικό τῆς ἡμερολόγιο: “Ἀφ’ ἧς ἡμέρας ἀνεκοίνωσα τόν σκοπόν μου στούς γονεῖς μου, ἄνοιξα ἐμπρός μου ἕνα χάος ἀδιαπέραστον. Δέν τό περιμέναν, δέν ἤθελαν νά ἀκούσουν περὶ μοναχικῆς πολιτείας, τούς ἐφάνη τόσοσ ἀπαίσιον καί δέν ἐδίσταζαν νά μοῦ λέγουν, ὅτι τούς ἐπρόσβαλλα καί ὅτι ἐπρεπε νά παραιτηθῶ. Καί μέραν καί νύκτα εἶχαμε ἕναν πόλεμον ἀκατάπαυστον. Ἐγὼ ἐπέμενα, ἐκείνοι μέ ἀπέτρεπαν καί ἤμουν διαρκῶς λυπημένη καί ἐπαρακαλοῦσα τόν Θεόν νά μέ φωτίσει τί νά κάμω διότι ἦτο δι’ ἐμέ ἕνας θάνατος. Εἶχα ἐκ δεξιῶν μου τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί ἐξ’ ἀριστερῶν μου τήν ἀγάπη τῶν γονέων μου. Τόν Θεόν δέν τόν ἐβλεπα, ἀλλά τόν αἰσθανόμην τόσοσ πλησίον μου, πού δέν ἤθελα νά ἀπομακρυνθῶ, διότι κάτι σάν μέθη πνευματική, μία γλυκύτης ἄρρητος, μία χαρὰ ἀνείπωτος ἐπλημμύριζεν τήν καρδίαν μου καί ἔφρισσαν ἀπό πνευματική ἀγαλλίασιν τό πνεῦμα μου. Πάλιν τούς γονεῖς μου τούς ὑπεραγάπων (...) Ἀντέταξα ὅλας μου τάς δυνάμεις, ἀγωνίσθηκα μέ σθένος καί ὑπέρ ἄνθρωπον. Ἐκομματιάσθη ἡ καρδία μου. Ὑπέφερα πολύ, νύκτες ὀλόκληρες ἀγρυπνη μέ δάκρυα ἀτελείωτα καί ἕνας βουβός πόνος ἦτο ἡ συντροφία μου”.

Στίς δύσκολες αὐτές στιγμές τῆς ζωῆς τῆς, ἡ νεαρή τότε Ἐλένη, ἔβρισκε μοναδικό καταφύγιο στίς κρυφές συναντήσεις καί τή μυστική ἀλληλογραφία πού διατηροῦσε μέ τόν πνευματικό τῆς Γέροντα Μακάριο Σταυροβουνιώτη ὁ ὅποιος διέπρεψε ἀνάμεσα στούς πατέρες τῆς Μονῆς του, γιά τήν πλούσια πνευματική του δράση. Γράφει γι’ αὐτόν χαρακτηριστικά ἡ Γερόντισσα Χαριθέα: “(...) ὁ εὐλογημένος μοῦ ἔδωσε τόσοσ θάρρος καί ἐλπίδα μέ τά γραφόμενά του (...) Ὑπῆρξε γιά μένα πνευματικός μου πατέρας, στήριγμα καί παρηγορία σ’ ὅλη τήν ἐπίγειόν του ζωήν καί σ’ ἐκείνον χρεωστώ ὅλην τήν πνευματικήν μου ὑπόστασιν καί οὐδέποτε θά τόν λησμονήσω...”

Ταυτόχρονα, ἡ ἴδια ἔδινε ὅλον τόν ἑαυτόν

τῆς σέ θερμή προσευχή, ἀκόμη καί τήν ὥρα πού ἐργαζόταν ἔξω στό χωράφια. Γράφει στό ἡμερολόγιο τῆς: “Θεέ μου, καί ἂν αὐτό εἶναι τό θέλημά σου καί ἂν μέ προορίζεις διά μοναχήν, βεβαίωσόν με διά νά προχωρήσω. Ἐπέρασε καιρός, καί ἐγὼ μέ τήν προσομνήν διά τήν ἀπάντησιν τοῦ Θεοῦ, ἐπεροῦσα τόν καιρόν μου προσευχομένη καί περιμένουσα τό πλήρωμα τοῦ χρόνου”.

Ἡ θεία κλήση γιά τό μοναχικό βίο.

Καί πράγματι ἡ ἀπάντησιν τοῦ Θεοῦ ἦρθε καί ἡ ἔλλειψη τῆς ἀνθρώπινης παρηγορίας καλύφθηκε μέ τήν ἐπέμβαση τῆς θείας παρηγορίας. Ἡ ἴδια ἡ μακαριστή Γερόντισσα περιγράφει τό θαυμαστό αὐτό γεγονός στό προσωπικό τῆς ἡμερολόγιο: “Ποτέ δέν θά ξεχάσω τό Ἅγιόν Του κάλεσμα. Ὅταν ἀναπολώ εἰς τήν μνήμη μου τήν ἡμέρα ἐκείνην... μέ διατρέχουν ρίγη θείας συγκινήσεως καί μένω ἐκστατική μπροστά στό θεῖο μεγαλεῖο πού ἀντίκρισα καί ἐγίνα μέτοχος ἐγώ, ἀνάξιον πλάσμα καί τόσοσ μικρόν... Ἦταν μία Κυριακή τοῦ Αἰγίουστου τοῦ 1938. Ἀνέβηκα στό ἀνώγι διά νά ἀναπαυθῶ καί σωματικῶς καί νά τακτοποιήσω τούς λογιμούς μου πού ἦτο τόσο ταραγμένοι καί ἀλληλοσυγκρουόμενοι (...) Ὅσον καί ἂν προσπαθοῦσα, μοῦ ἦτο ἀδύνατον νά τακτοποιήσω ἔστω καί ἐπ’ ἐλάχιστον τό ταραγμένο μου πνεῦμα. Ξέσπασα σέ κλάματα ἀτελείωτα καί μετά σέ κατανυκτική προσευχή. Ἠρέμησε τό πνεῦμα μου καί κάτι σάν ὕπνος μέ κατέλαβε. Μοῦ ἐφάνη πώς ἀκούσα σάν βοήν ἀνέμου, σάν νά ἐσειετο καλαμιώνας καί ἐτράβηξε τήν προσοχή μου πρὸς τό μέρος πού ἀκούετο ἡ βοή. Πράγματι, ἦτο ἄνεμος στήν ἀρχή καί ἐνῶ ἔβλεπα πρὸς τά ἐκεῖ, ξανοίχθηκε μπροστά μου ἕνα μεγαλοπρεπές θέαμα. Ἐφάνη μαζί μέ τόν ἄνεμο ἕνας ἄνθρωπος ντυμένος ἱερατικά, νέος καί ὠραῖος, ἀσπροντυμένος μέ γαλανούς σταυρούς ἐπάνω στό φελόνιο. Δέν πατοῦσε στή γῆ. Ἦρχετο πρὸς τό μέρος μου σάν νά πετοῦσε, σάν νά γλιστροῦσε. Τά μαλλιά του καί τά γένηια του τά ξανέμιζεν ὁ ἄερας καί τό πρόσωπό του ἦτο χαροποῖόν. Ἐφθασε κοντά μου καί μέ ἐπροσπέρασε ἕνα βῆμα καί ὕψωσε ἕναν μεγάλο σταυρόν καί μοῦ εἶπε συνάμα: **“Ἐρχου ὀπίσω μου”**.

Ἐπροχώρησε μέ τόν άνεμο καί ἀκούστηκε ψαλμωδία ἀπό μυριάδες φωνές καί ἔπαυσε πλέον δι' ἐμέ ἡ ὀπτασία ἐκεῖνη. Ἐξύπνησα καί μονομιᾶς εὐρέθηκα γονατιστή. Ξέσπασα σέ λυγμούς... Ἐφώναζα, “ἔρχομαι Κύριε, ἔρχομαι” καί ἔλλαια... Ἀπό τήν ἡμέρα ἐκεῖνη μία ἡτο ἡ σκέψις μου, πῶς θά κατορθώσω νά ἀπαλλακτῶ τόν κόσμον καί νά βρεθῶ μόνη μου μέσα σέ ἕνα κελλί μέ τέσσερις τοίχους, νά ἀπολαύσω τόν Θεόν μου”.

Ἡ Γερόντισσα “ἐνδεδυμένη τά ὄπλα τοῦ Χριστοῦ”.

Ἀπό τότε, ὅπως χαρακτηριστικά ἀναφέρει ἡ μακαριστή Γερόντισσα, τάχθηκε ὑπό τή σημαία τοῦ σταυροῦ καί πήρε τήν ὀριστική ἀπόφαση νά ἀκολουθήσει τόν μοναχικό βίο. Τακτοποίησε ὅλες τίς ὑποθέσεις, βοήθησε στήν ἀποκατάσταση τῶν ἀδελφῶν της, κέρδισε κάπως τή μεταβολή τῶν γονιῶν της καί ἔτσι τό 1945 ἐγκατέλειψε τά τοῦ κόσμου καί πήγε στό ἰδιόρρυθμο μοναστήρι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος στό Καϊμακλί, ἀφοῦ τότε δέ λειτουργοῦσε κανένα γυναικεῖο κοινόβιο μοναστήρι στήν Κύπρο.

Τό 1949 στήν Ἱερά Μονή Σταυροβουνίου, ἀξιῶθηκε τοῦ μεγάλου καί ἀγγελικοῦ σχήματος καί πήρε τό ὄνομα Χαριθέα. Τά γραφόμενα στό ἡμερολόγιό της γι' αὐτή τήν ἡμέρα, ὅπως καί ὀλόκληρη ἡ βιοτή της, φανερόνουν τό ἀνδρεῖο καί ἀγωνιστικό φρόνημά της καί ξεχώριζε πάντα στόν χαρακτήρα της. Γράφει σχετικά: “Τώρα πλέον ὡς στρατιώτης Χριστοῦ, ἐνδεδυμένη τά ὄπλα τοῦ Χριστοῦ, κατέρχομαι στό στάδιον τοῦ ἀγῶνος ἀποφασισμένη νά ἀποθάνω εἰς τόν ἀγῶνα, παρά νά ἐνδώσω εἰς τās ὑποβολάς τοῦ ἐχθροῦ ἀπό τόν ὀποῖον καθῶς ἤκουσα εἰς τήν χειροτονίαν μου δέν θά εὐρω ἄνεσιν”.

Γεμάτη πνευματικό ἐνθουσιασμό ὅπως ἀναφέρει, ἔσπινε πύργους μέ τή φαντασία της καί ἔβλεπε τά μακρὰ κοντά καί τās τραχείας ὁδοῦς λείας. Πολύ σύντομα ὁμως διαπίστωσε ὅτι ἡ πνευματική κατάσταση στό μοναστήρι δέν τήν εὐχαριστοῦσε ἔνεκεν τῆς ἰδιορρυθμίας καί τῆς ἔλλειψης διοικήσεως, γι' αὐτό ἡ προσευχή της καί ὁ διακαής πόθος της ἦταν νά φύγει ἀπ' ἐκεῖ καί

νά ἀξιωθεῖ νά ζήσει σ' ἕνα κοινόβιο, ὅπως πάντα ὀνειρευόταν.

Στό μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου.

Δεκαοκτώ ὀλόκληρα χρόνια ὑπομονῆς καί καρτερίας χρειάστηκαν γιά νά φθάσει τό πλήρωμα τοῦ χρόνου. Τό 1962 λοιπόν μέ τήν ἄδεια τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου τοῦ Γ' δίνεται στή Γερόντισσα καί σέ ἄλλες δύο ἀδελφές πού ἔφυγαν μαζί της, τήν ἀδελφή Θεοφανῶ καί τήν ἀδελφή Εὐπραξία, τό μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου πού μέχρι τότε ἦταν ἐρειπωμένο, μέ σκοπό τήν ἀναστήλωση καί ἐπαναλειτουργία του ὡς κοινοβίου.

“Ὅταν ἤλθαμεν τήν πρώτη φορά νά τό δοῦμεν, γράφει ἡ μακαριστή Γερόντισσα, μέ ἔπιασε δέος. Παλαιόν, ἐρειπωμένον ἀκατοίκητον... χωρίς ἐξώπορτα, χωρίς νερό, χωρίς δρόμο, χωρίς φῶς... χωρίς κουζίνα καί ὅσα χρειάζονται νά ζήσουν οἱ ἄνθρωποι. Τά ἐνθυμοῦμαι καί θαυμάζω τό θάρρος πού ὀπωδῆποτε τό ἀναπτέρωνε ὁ πόθος καί ἡ βοήθεια τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου... Ἐχρειάσθη ἀρετῶς καιρός νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό διάφορα ἐρεπτά... πού σφετερίζοντο μαζί μας καί αὐγά καί ψομιά καί ὄσπρια... Ἐχρειάσθησαν πολλές ἡμέρες νά καθαρίσωμεν τήν αὐλήν ἀπό τά ἀγκάθια καί τήν ἐκκλησίαν ἀπό τίς ἀράχνες καί τές λίγδες τῶν λαδιῶν... Δουλειά καθημερινῶς καί κόποι μεγάλοι...”

Πολύ σύντομα ὁ ἀριθμός τῆς ἀδελφότητος αὐξήθηκε καί ἔτσι τό 1966, ἡ Γερόντισσα Χαριθέα ἀναλαμβάνει ἐπίσημα τήν ἡγεμονία τῆς Μονῆς. “Μόνον ἀπό ἀγάπην κινούμενη”, ὅπως ἀναφέρει, “ἀνέλαβα τήν εὐθύνη, χωρίς νά ὑπολογίσω τό μέγεθος τῆς δυσκολίας. Τό κοινόβιον καί ἡ παρουσία τοῦ πνευματικοῦ, μοῦ ἔδιδε τό θάρρος καί ἐσμίκρυνε τές δυσκολίες”.

Μέ τήν ἀνδρεία της ψυχῆ, τό δραστήριο χαρακτήρα καί τό ἄμεμπτο ἀγωνιστικό της φρόνημα, μέ θυσία καί αὐταπάληση ἀνοικοδόμησε τόν ἅγιο καί ἀποστολικό χώρο τῆς μετανοίας της μέ κομμάτια ἀπό τήν καρδιά της. Κάθε τί ἔμψυχο καί ἄψυχο στό μοναστήρι εἶναι ποτισμένο ἀπό τά δάκρυα τῶν προσευχῶν της καί τοῦς ἰδρωτές τῶν κόπων της. Τό οἰκοδομικό συγκρό-

Καρδιά ανοιχτή για κάθε “Χριστό”.

Ἐκτός ὅμως ἀπὸ τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ἀναστήλωση καὶ ἐπέκταση τῆς Μονῆς γιὰ τριαντατέσσερα χρόνια, σήκωνε καὶ τὸ βαρὺ σταυρὸ τῆς πνευματικῆς καθοδήγησης τῶν μοναζουσῶν. Μὲ ἀπέραντη ἀγάπη, διάκριση, ταπεινὴ καὶ συμμόρφωση στὴν πατερικὴ παράδοση, προσπαθοῦσε νὰ μορφώσει τὸν Χριστὸ στὴν καρδιά κάθε ἀδελφῆς, γεγονός, πού ἀπαιτοῦσε πολλὴ ὑπομονὴ καὶ μακροθυμία, ἀφοῦ κάθε ἄνθρωπος ἔχει διαφορετικὸ χαρακτῆρα καὶ ἰδιαιτερότητες. Γράφει συγκεκριμένα ἡ Μακαριστὴ Γερόντισσα στὸ ἡμερολόγιό της: “Διὰ νὰ συγκροτεῖται καὶ νὰ προχωρεῖ ἕνας πνευματικὸς ὀργανισμὸς ὁ ὑπεύθυνος ὀφείλει νὰ κλαίη μετὰ τῶν κλαιόντων καὶ νὰ χαίρη μετὰ τῶν χαιρόντων. Νὰ κατεβῆ στὸ ἐπίπεδο τοῦ ὁποιουδήποτε ἀδελφοῦ καὶ νὰ ἔχη τὴν δύναμιν νὰ τὸν σηκώσει ἀπὸ τὴν πτώσιν του, διαθέτοντας πολλὴ ἀγάπην, πολλὴ ὑπομονὴν καὶ μαεστρίαν, διὰ νὰ τὸν θέσῃ ἐνώπιον τοῦ σκοποῦ του καὶ τῶν ὑποχρεώσεων του ἀπέναντι τοῦ Ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ. Δέν εἶναι εὐκόλον καθόλου, διότι βαρύνουν ἡ κληρονομικότητα, πολλές φορές ἡ στενὴ διανοητικὴ δύναμις, ὅποτε ἐνισχύεται ὁ ἐγωϊ-

σμός, ἡ φιλαντία, τὸ πείσμα καὶ κυριαρχεῖ ἡ ὑπερηφάνεια”.

Ἔτσι, ἡ μακαριστὴ Γερόντισσα Χαριθέα, πλάτυνε τόσο πολὺ τὴν καρδιά της, ὥστε νὰ χωρεῖ καὶ νὰ σκεπάζει τὰ προβλήματα, τίς ἀνησυχίες καὶ τίς ἀδυναμίες κάθε πνευματικοῦ της τέκνου. Ἐπιπλέον, λόγῳ τοῦ χαρακτῆρα της, ἀπέφευγε τὴν αὐταρχικὴ ἐπιβολὴ κανόνων καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἐπιταχύνει τὸ ἔργο της, προκαλώντας τὴν φιλοτιμία καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀδελφῶν, προσφέροντας ταυτόχρονα ὡς παρά-

τημα τῆς Μονῆς, δέχθηκε πολλαπλές ἐπιδιορθώσεις καὶ προσθήκες κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡγουμενίας της. Ἐπισκευάσθηκαν ἐν βάθρον καὶ ἐπεκτάθηκαν πτέρυγες τῆς Μονῆς. Διορθώθηκε καὶ ἐξωραϊστικὴ τὸ Καθολικὸ καὶ τὸ Συνοδικό. Ἀνοικοδομήθηκαν ἐργαστήρια, τραπεζαρία, ξενῶνες καὶ ἀρχονταρίκι. Κτίστηκε παρεκκλήσιο ἀφιερωμένο στὸν Τίμιο Προδρόμο. Ἀκόμη διαμορφώθηκαν ἐσωτερικοὶ διάδρομοι μὲ ψηφιδωτὸ δάπεδο τὸ ὁποῖο φιλοτέχνησαν οἱ ἀδελφές τῆς Μονῆς.

δειγμα προς μίμηση, τόσο τήν εξωτερική συμπεριφορά όσο και τήν εσωτερική πνευματική εργασία.

Παράλληλα με τή φρονίδα για τήν πνευματική καθοδήγηση τής αδελφότητας, πολύ συχνά μοιραζόταν τīs ύλικές και πνευματικές ανάγκες, τόν πόνο και τά προβλήματα κάθε ανθρώπου πού ζητούσε τήν βοήθειά της. Παρ' όλες τīs φροντίδες πού είχε και τīs δυσκολίες πού αντιμετώπιζε από διάφορες αρρώστιες πού κατά καιρούς πέρασε, ή πόρτα και ή καρδιά της ήταν πάντοτε ανοιχτή για κάθε "Χριστό", όπως χαρακτηριστικά αποκαλούσε κάθε ένα πού ζητούσε τή βοήθειά της. "Όσοι κληρικοί, μοναχοί και λαϊκοί είχαν τήν ευλογία νά τήν γνωρίσουν, έτρεφαν γυ' αυτήν μεγάλο σεβασμό εκτίμηση και αγάπη, αφού ή πανωραία ψυχή της άντανακλούσε μέ γλυκύτητα και απλότητα τούς καρπούς του Άγιου Πνεύματος. Άν και διήλθε τή ζωή της διά μέσου πολλών θλίψεων, χύνοντας ποταμούς δακρύων, άν και συνάντησε μεγάλες δυσκολίες και πολλές αντιδράσεις, έντούτοις μέ τό φρόνημα πού τήν χαρακτήριζε και τīs παννύχιες προσευχές της κατάφερε νά αντιμετώπιζει κάθε δύσκολη κατάσταση, έχοντας πάντοτε τήν έλπίδα της στή Θεία Πρόνοια.

Τό όσιακό τέλος τής Γερόντισσας.

Τά τελευταία δύο χρόνια τής επιγείου ζωής της, τά πέρασε καθηλωμένη στό άναπηρικό καροτσάκι, λόγω κάποιας βλάβης στή σπονδυλική της στήλη. Ό τελευταίος χρόνος έγινε όμως μαρτυρικός, αφού προσέθηκαν οι άβάσταχτοι πόνοι του καρκίνου και οι άτελείωτες νύχτες πού περνούσε άγρυπνη, λόγω τής δύσπνοιας. Καί αυτή τή δοκιμασία, όμως, τήν πέρασε μέ πολλή ύπομονή, καρτερία, σιωπή και προσευχή, χωρίς νά γογγύσει ή νά παραπονεθεί, διδάσκοντας, έτσι, τό τελευταίο μάθημα σ' έμάς τīs μοναχές της. Στίς 13 Άπριλίου τό 2000, Πέμπτη του Μεγάλου Κανόνος, κοιμήθηκε εν Κυρίω μέ όσιακό τέλος. Τήν προηγούμενη νύχτα, όταν οι άδελφές διάβαζαν στό νοσοκομείο τό Μεγάλο Κανόνα, ή Γερόντισσα συμπλήρωνε τό "Έλεήσόν με ό Θεός, έλεήσόν με", ενώ τό πρωϊ τήν

άκουσαν νά λέει: "Άποστραφήτωσαν παραυτίκα αίσχυνόμενοι οι λέγοντές μοι εϋγε, εϋγε". Άφου γύρισε άριστερά, έφτυσε τρεις φορές, ξανάφτυσε πιό δυνατά και συνέχισε λέγοντας: "Άγαλλιόσθωσαν και εύφρανθήτωσαν επί Σοι, πάντες οι ζητούντες Σε, ό Θεός και λεγέτωσαν διά παντός, μεγαλυνθήτω ό Κύριος, οι αγαπώντες τό σωτήριον Σου".

Η προσευχή ήταν ή συνεχής άδολεσχία της μέχρι και τīs τελευταίες άναπνοές της. Ένα δείγμα τής προσευχής της προς τόν Ουράνιο Νυμφίο της, είναι γραμμένο στό ήμερολόγιό της: "Θεέ μου, σε παρακαλώ ή άναξία Σου δούλη. Τή βοήθειάν Σου και τή χάριν Σου τήν όποια έδοξίμασα πλουσίαν ένεκεν τής άπειρου Σου εύπλαχνίας και έδειξες τόν πλούτον τής χρηστότητός Σου και εις έμέ τήν έλαχίστην, μη παύσης νά μοι χορηγής πάντοτε, διά νά δυνηθώ νά φέρω τόν Σταυρόν Σου, μέχρι τελευταίας μου άναπνοής, νά εργασθώ προς δόξαν Σου και νά φανώ άξία τής κλήσεως τής όποίας εκλήθην. Κάμε με άγίαν, Θεέ μου, και εν σώματι και εν πνεύματι. Μη μέ εγκαταλείψεις διά τās εν γνώσει και άγνοία μου άμαρτίας. Μη μέ παρίδης τήν πτωχή Σου, τεθλιμμένην και άποθεθαρημένην. Μη μέ άφήσης μόνην, Θεέ μου, εις τās επιθυμίας μου, αλλά δός μοι τήν χάριν Σου, ίνα συμπαρούσα μοι κοπίαση και μείνη μετ' έμοϋ μέχρι τέλους.

Ήγατημένε μου Ήσού, Άγνέ μου εραστά, γλυκύτατε σύζυγε τής ψυχής μου, μοναδικόν μου αγαθόν, παντοτινή άδολεσχία του νόος μου, γλυκύτατον έντρούφημα τής γλώσσης μου, άρρητος θυμηδία τής ψυχής μου, βοήθησόν με νά φέρω μέ ύπομονή τόν όλίγον κόπον τόν όποιον χάριν Σου άνέλαιβον, ότι είσαι Θεός έλέους και οικτιρωμών και Σοί τήν δόξαν αναπέμπομεν, τῷ Πατρί και τῷ Υἱῷ και τῷ Άγίῳ Πνεύματι, νϋν και αεί και εις τούς αιώνας τῶν αἰώνων".

Άμήν. Τήν ευχή της νά έχουμε.

(περιοδ. ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ
Δεκέμβριος 2002, Μάρτιος 2003)

ΤΟ ΜΥΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΛΕΒΗΣ ΕΤΡΕΧΕ ΑΣΤΑΜΑΤΗΤΑ...

Του Ἀρχιμανδρίτου Νεκταρίου Θεοδωρικάκου

Ὁ γνωστός λαϊκός ιεροκλήρικας Δημήτριος Παναγόπουλος, ἄνθρωπος μέ Πνεῦμα Ἅγιο, ὁ ὁποῖος κατά τήν διάρκεια τῆς ἐπίγειας ζωῆς του μέ τήν ἀπλότητα τοῦ κηρύγματός του σαγήνευε τά πλήθη τοῦ λαοῦ, ἔγινε αἰτία ἑκατοντάδες ἄνθρωποι, ἴσως καί χιλιάδες, νά μετανοήσουν καί νά ἐπιστρέψουν κοντά στόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία Του.

Κήρυξε σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα καί ἡ φήμη του γρήγορα ξαπλώθηκε καί στό ἐξωτερικό, Ἀμερική, Καναδά, Αὐστραλία, Εὐρώπη. Τόν καλοῦσαν γιά κηρύγματα μετανοίας κι ὅπου ὁ ἴδιος δέν μπόρεσε νά πάει, οἱ χιλιάδες κασέτες του, μέ τά ἀπλά καί κατανοητά κηρύγματά του, κατέφθναν καί σκόρπιζαν τό σκότος τῆς πλάνης καί τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ μακαριστός Παναγόπουλος τά τελευταῖα χρόνια ἔγινε ἡ αἰτία νά μαθευτεῖ ἀκόμη περισσότερο στόν Ἑλλαδικό χώρο καί στό ἐξωτερικό ἡ Ἱερά

Μονή Παναγίας Μαλεβῆς πού βρίσκεται κοντά στό Ἄστρος Κυνουρίας.

Ἡ Ἱερά Μονή Μαλεβῆς χτίστηκε τό 717 μ. Χ. ὡς ἀνδρική κοινοβιακή Μονή, κοντά στήν κορυφή τοῦ ὄρους Μαλεβοῦ στόν Πάρωνα, ἀπό ὅπου πήρε καί τήν ὀνομασία της. Τό μοναστήρι εἶναι ἀφιερωμένο στήν Παναγία. Τό 1949 ἀπό ἀνδρική Μονή μετατράπηκε σέ γυναικεία. Στό Μοναστήρι ὑπάρχει ἡ θαυματουργική εἰκόνα τῆς Θεοτόκου πού κατά τήν Ἱερά Παράδοση εἶναι μία ἀπό τίς 70 πού ἀιογράφησε ὁ Εὐαγγελιστής Λουκάς. Ἡ εἰκόνα αὐτή θαυματουργικά καί κατά περιόδους ἀναβλύζει ἅγιο μύρο, χάρις στό ὁποῖο πολλοί ἀσθενεῖς θεραπεύονται. Τά θαύματα τῆς Παναγίας μας στήν Ἱερά αὐτή Μονή εἶναι ἀναρίθμητα.

Σήμερα θά ἀναφερθῶ σ' ἕνα θαῦμα πού ἔγινε στό Μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Μαλεβῆς, μέσα στήν δεκαετία τοῦ '80. Τό ἱστορικό τοῦ θαύματος ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ὁ Γέροντάς μου Ἀρχιμ. Νεκτάριος Μουλατωτώνης, τήν ἐποχή ἐκείνη ὑπηρετοῦσε σέ μία Μητρόπολη τοῦ λεκανοπεδίου Ἀττικῆς.

Νεαρός τότε στήν ἡλικία, ἀλλά καί νεοχειροτονθεῖς κληρικός, διεφώνησε μέ τόν τότε Μητροπολίτη του, μέ ἀποτέλεσμα νά ὑποστῆ ἕναν ἐκκλησιαστικό διωγμό.

Καθημερινά τήν περίοδο ἐκείνη ἦταν σκεπτικός καί προσευχόμενος, ζητώντας ἀπό τόν Θεό νά τοῦ δείξει ποῖος ἔχει τό λάθος. Ὁ Μητροπολίτης ἤ ὁ ἴδιος εἶχε σφάλει καί ἔπρεπε νά πάει ταπεινά νά ζητήσει τή συγγνώμη του;

Μία ἡμέρα παίρνει ὅλον τόν φάκελο μέ τό προσωπικό του ἄρχεο καί τήν σχετική ἀλληλογραφία πού εἶχε διεξαχθεῖ μεταξύ τοῦ Μητροπολίτη του καί τοῦ ἴδιου καί ἀνεχώρησε γιά τήν Φλώρινα. Ἐκεῖ ἀναζήτησε τόν πνευματικό του καθοδηγητή, τόν Ἐπίσκοπο καί Μητροπολίτη τῆς Φλώρινας Αἰγυ-

στίνο Καντιώτη. Τοῦ παρέδωσε τόν φάκελο καί ζήτησε ἀπό τόν Μητροπολίτη Φλωρίνης νά τόν μελετήσει καί νά τοῦ πει ἂν ἔχει δίκαιο ὁ ἴδιος ἢ ὁ ἐπίσκοπός του.

Παρέμεινε δύο ἡμέρες στή Φλώρινα. Τήν τρίτη ἡμέρα τόν κάλεσε ὁ Μητροπολίτης Φλωρίνης καί τοῦ εἶπε: “Ἐχεις ὄλο τό δίκιο μαζί σου. Ἀλλά δέν φθάνει αὐτό, διότι πρέπει πρῶτον νά τό ἀποδεικνύεις καί δεύτερον νά ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος πού θά σοῦ τό ἀποδώσει. Ἐσύ παιδί μου ἔχεις τό δίκιο μαζί σου καί τό ἀποδεικνύεις, δέν ἔχεις ὁμως τό δεύτερο, τόν ἄνθρωπο πού θά σοῦ τό ἀποδώσει. Νά ξέρεις ὅτι θά σέ στηρίξω. Θά ἀγωνιστῶ νά δικαιωθεῖς. Θά γράψω στό περιοδικό μου τή “Σπίθα” καί σέ ὅλα τά ἐντυπά μου γιά τό δίκιο σου. Ὁ Χριστός εἶπε νά ἀγωνιζόμαστε γιά τή δικαιοσύνη. Ἀγωνίσου καί σύ. Πήγαινε τώρα καί θά τά ποῦμε καί πάλι”.

Ὁ π. Νεκτάριος ἔφυγε ἀπό τήν Μητρόπολη Φλωρίνης ὅταν, ὁ τότε Πρωτοσύγγελος καί νῦν Μητροπολίτης Φλωρίνης π. Θεόκλητος τόν φώναξε πίσω λέγοντάς του: “πατέρα Νεκτάριε γυρίστε πίσω, σᾶς θέλει ὁ Δεσπότης”.

Ὁ π. Νεκτάριος ἐπέστρεψε καί ὁ Μητροπολίτης Φλωρίνης Αὔγουστίνος τόν ρώτησε: “Ποιός Μητροπολίτης σέ χειροτόνησε;”, “Ὁ ἴδιος γέροντα πού μέ δῶκε”. Τότε μέ βροντερή φωνή τοῦ εἶπε: “Στόπ! Στόπ! Δέν θά κάνουμε τίποτα. Ἄς ἔχει ἄδικο ὁ δεσπότης. Τό χέρι πού σέ ἀκούμπησε καί σοῦ μετέδωσε τή Θεία Χάρις πρέπει πάντοτε νά τό σεβόμαστε. Φύγε ἀπό αὐτή τή Μητρόπολη χωρίς νά πεις κουβέντα, πήγαινε σέ ἄλλη Μητρόπολη. Δέν πειράζει, ἄς διακῆσαι ἄδικα, κι ἐγὼ κλωτσοσκουφι εἶχα γίνει στά πόδια τῶν ἀρχιερέων. Μπάλα μέ εἶχαν καταντήσει πού μέ κλότσαγε ὁ ἕνας καί μέ ἔπαιρνε ὁ ἄλλος. Θά μιλήσω σέ κάποιον Μητροπολίτη γιά νά σέ πάρει. Πήγαινε καί ὁ Θεός μαζί σου”.

Ὁ π. Νεκτάριος ἔφυγε χαρούμενος καί δικαιωμένος ἀπό τή Φλώρινα. Δέν τόν ἐνδιέφερε πλέον ἡ ἄδικη δίωξή του, γιατί εἶχε τήν εὐχή τοῦ γέροντά του, τοῦ ἐπισκόπου Φλωρίνης Αὔγουστίνου Καντιώτη, αὐτό τοῦ ἀρκοῦσε. Τόσο πολύ τόν σεβόταν καί τόν ἀγαποῦσε.

Μετά ἀπό λίγους μῆνες ὁ π. Νεκτάριος πραγματοποίησε ἕνα προσκύνημα-ἐκδρομή μαζί μέ εὐλαβεῖς χριστιανούς ἀπό τήν Ἡλιούπολη τῶν

Ἀθηνῶν γιά τήν Ἱερά Μονή Παναγίας Μαλεβῆς. Μέ τό Μοναστήρι τῆς Παναγίας διατηροῦσε καί διατηρεῖ μέχρι καί σήμερα καλές σχέσεις.

Ἡ δυναμική γερόντισσα καί ἡγουμένη τοῦ Μοναστηριοῦ, Παρθενία Μοναχή, ἐκτιμοῦσε ἀνεκαθεν τόν π. Νεκτάριο πάρα πολύ. Κάθε φορά πού ἐπισκεπτόταν τήν Ἱερά Μονή τους, τόν ἀνέβαζε στόν ἄμβωνα τῆς ἐκκλησίας γιά νά μιλήσει πρὸς τοὺς προσκυνητές τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ἐχοντας τό χάρισμα τοῦ λόγου ὁ π. Νεκτάριος εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅπως καί σήμερα, ἔτσι καί τότε, σαγήνευε τά πλήθη, τά ὁποῖα πραγματικά κρέμονται ἀπό τά χεῖλη του ὅση ὥρα κι ἂν ὀμιλεῖ. Μέ τήν εὐλογία τῆς Ἱγουμένης Παρθενίας, μία ἀδελφή τῆς Μονῆς, ἡ Μοναχή Νεκταρία εἶχε ἀγοράσει ἕνα εἰδικό μῆχανημα πού τύπωνε καί ἀντέγραφε σέ μαγνητοταινίες τίς ὀμιλίες τοῦ π. Νεκταρίου Μουλατσιώτη μοιράζοντάς τες, δωρεάν, κατὰ ἑκατοντάδες στοὺς προσκυνητές πού ἐπισκέπτονταν τήν Ἱερά Μονή τους.

Ἔτσι τό 1986, μετά τό ταξίδι του στήν Φλώρινα, τό ὁποῖο προαναφέραμε, ὁ π. Νεκτάριος πήγε μαζί μέ 50 προσκυνητές ἀπό τήν Ἡλιούπολη γιά νά προσκυνήσουν στήν Ἱερά Μονή Μαλεβῆς.

Ἡ Ἱγουμένη μέ τή βροντερή χαρακτηριστική φωνή της καλωσόρισε τόν π. Νεκτάριο καί ὄλους τοὺς προσκυνητές καί τοὺς μίλησε μέ λίγα λόγια μέσα στόν Ἱερό Ναό. Ὁ π. Νεκτάριος ζήτησε κατόπιν τήν ἄδειά της γιά νά τελέσουν ὄλοι μαζί μία παράκληση πρὸς τήν Παναγία. Ἡ γερόντισσα Παρθενία δέχθηκε λέγοντάς του: “Καί ρωτᾶτε πατέρα Νεκτάριε; Βεβαίως καί νά κάνετε καί θά εἶναι ἐδῶ κοντά σας ἡ Μοναχή Ἀγνή”, ἡ ὁποία τήν στιγμή ἐκείνη βρισκόταν στό παγκάρι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

Ἡ παράκληση τῆς Παναγίας ξεκίνησε καί ὄλοι προσεύχονται εὐλαβικά καί ὁ καθένας παρακάλεσε τήν Παναγία γιά τούς δικούς του λόγους. Ὁ π. Νεκτάριος προσευχόταν γιά νά τοῦ δώσει ὁ Θεός ἕνα σημάδι. “Παναγία μου! Ἐάν ἔχω δίκιο στήν διαφωνία μου μέ τόν Μητροπολίτη, δώσε μου ἕνα σημάδι Σου, Σέ παρακαλῶ ἄς τρέξει ἡ εἰκόνα Σου ἔστω καί μία σταγόνα ἀπό μύρο. Θέλω νά γνωρίζω ξεκάθαρα ἐάν ἀδίκησα ἢ ἀδικήθηκα. Ἄν δέν τρέξει μύρο σημαίνει ὅτι ἀδίκησα καί γονατιστός ὅταν ἐπιστρέψω στήν Ἀθήνα, θά πάω στό Μητροπολίτη μου νά τοῦ ζητήσω συγγνώμη. Ἄν ὁμως ἀδικήθηκα ἄς τρέξει ἀπό τήν εἰκόνα σου ἔστω καί μία σταγόνα μύρο καί τότε θά κάνω αὐτό πού εἶπε ὁ γέροντάς μου, θά ἀλλάξω Μητρόπολη, χωρίς νά διαμαρτυρηθῶ καί χωρίς παράπονα”. Ὁ π. Νεκτάριος μαζί μέ τήν μητέρα του καί τόν κόσμο παραμένουν γονατιστοί μπροστά στήν θαυματουργική εἰκόνα τῆς Παναγίας. Ψάλλουν ὄλοι μαζί, μά ἡ φωνή τοῦ π. Νεκταρίου εἶναι σπασμένη διότι πολλές φορές δάκρυα τρέχουν ἀπό τά μάτια του...

Φθάνοντας στό τροπάριο “Καί σέ μεσίτριαν ἔχω πρὸς τόν Φιλάνθρωπο Θεό...” ἡ φωνή του ἀπό τά δάκρυα εἶναι ἐντελῶς σπασμένη. Τό βλέμμα του εἶναι καρφωμένο καί ἀμετακίνητο πάνω στήν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Ξαφνικά γυρίζει πρὸς τήν μητέρα του καί τή ρωτᾷ: “Εἶναι θαμπή ἡ εἰκόνα ἢ ἐγώ τήν βλέπω νά θαμπώνει, ἐπειδή εἶμαι κλαμμένος;”. Ἡ μητέρα του τοῦ ἀπαντᾷ: “Τώρα ξαφνικά θάμπωσε!”. Ὁ π. Νεκτάριος στράφηκε τότε πρὸς τή Μοναχή Ἀγνή, πού βρισκόταν στό παγκάρι καί τῆς λέει: “Ἀδελφί, ἡ εἰκόνα ἔχει θαμπώσει. Συμβαίνει κάτι;”. Ἡ μοναχή Ἀγνή κοιτάζει σαστισμένη τήν εἰκόνα καί λέγει. “Ὀλοκληρώστε γρήγορα τήν παράκληση. Ἡ Παναγία θαυματουργεῖ!”.

Τότε ἄρχισε ὁ τόπος παντοῦ νά εὐωδιάζει μύρο. Ἡ μοναχή ἔτρεξε καί φώναξε τίς μοναχές καί τήν Ἠγουμένη. “Ἡ εἰκόνα μυροβλύζει! Ἡ εἰκόνα μυροβλύζει! Γερόντισσα ἐλάτε γρήγορα!”.

Σέ λίγο ὁ ναός γέμισε ἀπό μοναχές καί κατέφθασε καί ἡ Ἠγουμένη Παρθενία, ὅπου μέ τή βροντερή φωνή τῆς λέγει: “Πεῦθε γρήγορα ὄλοι ἔξω, μόνον ὁ πατήρ Νεκτάριος νά μείνει μέσα”. Πράγματι ὁ κόσμος ὑπήκουσε, βγήκε ἀπό τόν Ἱερό Ναό καί ἀπό τίς ἀνοιχτές πόρτες ἔβλεπε σαστισμένος τά

τελούμενα.

Οἱ μοναχές μετακίνησαν τό προσκνητᾶρι καί κρατώντας στά χέρια τους βαμβάκια ἄρχισαν νά μαζεύουν ἀπό τό δάπεδο τό μύρο, τό ὁποῖο εἶχε ἄρχισε νά κυλᾷ καί νά τρέχει πρὸς τήν πόρτα τοῦ ναοῦ. Ἡ Γερόντισσα Παρθενία εἶπε τότε στόν π. Νεκτάριο: “Κρατεῖστε τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας στά χέρια σας”. Μέ εὐλάβεια ὁ π. Νεκτάριος μέσα ἀπό τό προσκνητᾶρι βγάζει τήν εἰκόνα τῆς καί τήν κρατᾷ στά χέρια του. Τό μύρο ἔτρεχε ἀπό ὅλη τήν εἰκόνα ἀσταμάτητα, σάν μιά βρύση πού τρέχει συνεχόμενο νερό. Τά χέρια του, τά μανίκια του μούσκεψαν ὅλα ἀπό τό μύρο, ἡ δέ εὐωδία τοῦ μύρου παρέμεινε περισσότερο ἀπό μήνα, τόσο πάνω στά ροῦχα, ὅσο καί στά χέρια του. Οἱ μοναχές βλέποντας τό θαυμαστό γεγονός αὐτό ἔσκυψαν καί τοῦ φιλοῦσαν τά πόδια κι ἐκεῖνος συνεσταλμένα, ὀπισθοχωρῶντας τίς ρωτοῦσε: “Τί συμβαίνει ἀδελφές;”. Καί οἱ μοναχές τόν ρωτοῦσαν: “Ἐσεῖς νά μᾶς πείτε πάτερ. Τί ζητήσατε ἀπό τήν Παναγία; Ἐχει χρόνια νά τρέξει τόσο πλούσιο μύρο. Τί ζητήσατε ἀπό τήν Παναγία μας;”. Ὁ π. Νεκτάριος δέν ἀπαντοῦσε, μόνον φιλοῦσε τό εἰκόνισμα καί εὐχαριστοῦσε τή Θεοτόκο γιά τό σημάδι πού τοῦ ἔδωσε.

Ἀργότερα ἡ Γερόντισσα τόν κάλεσε ἰδιαίτερος μέσα στό Μοναστήρι νά μιλήσουν οἱ δύο τους. Ὁ Γέροντάς μας μᾶς εἶπε ὅτι τότε, στή Γερόντισσα Παρθενία ἀπεκάλυψε τό τί εἶχε παρακαλέσει τήν Παναγία.

Ἔτσι, πληροφορηθήκαμε κι ἐμεῖς τό ὄλο θαῦμα καί τό ὁποῖον καταγράψουμε πρὸς δόξαν τῆς Θεοτόκου, δίδοντας μία ἀκόμη μαρτυρία ὅτι ὄντως ἡ Παναγία τῆς Μαλεβῆς εἶναι εἰκόνα μυροβλύτισσα καί θαυματουργή.

ΑΜΒΛΩΣΗ:

**έφονεύθη τό βρέφος
έν τή κοιλία αὐτῆς**

*Εἰσήγησι τοῦ Θεοφιλεστάτου Χωρεπισκόπου Ἀρσινόης κ. Γεωργίου,
στήν Ἱερά Σύνοδο (14-2-2002)*

- **Ἀπό πότε, ἀπό ποιά δηλαδή στιγμή μπορούμε νά μιλοῦμε γιά ἀνθρώπινη ζωή, γιά ἓνα ξεχωριστικό πρόσωπο;**
- **Πότε, μέ ἄλλα λόγια, ξεκινᾷ ἡ ἀνθρώπινη ζωή;**
- **Ποιά ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας;**

φορούμενου ἐμβρύου.

Στόν πυρήνα τοῦ ὄλου προβλήματος, βοίσκεται τό ἐρώτημα: Ἀπό πότε, ἀπό ποιά δηλαδή στιγμή μπορούμε νά μιλοῦμε γιά ἀνθρώπινη ζωή, γιά ἓνα ξεχωριστικό πρόσωπο; Πότε, μέ ἄλλα λόγια, ξεκινᾷ ἡ ἀνθρώπινη ζωή;

Οἱ ἀπαντήσεις πού δίνονται στό πιά πάνω ἐρώτημα εἶναι πολλές καί διάφορες καί ἐξαρτῶνται ἀπό τό πολιτικό ἢ τό κοινωνικό ὑπόβαθρο αὐτοῦ πού ἀπαντᾷ. Πολλοί ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ζωή ξεκινᾷ μόλις ἡ μήτρα αισθανθεῖ τήν ὑπαρξη τοῦ ἐμβρύου μέσα της, ἀλλά ὅταν τοῦτο μπορεῖ νά ἐπιζήσει ἔξω ἀπό τή μήτρα (γύρω στίς 24 ἐβδομάδες), ἄλλοι μέ τή δημιουργία τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἄλλοι κατά τή γέννηση κτλ. Τελευταία, μέ ἀφορμή τήν παραδοχή ὅτι τό βιολογικό τέλος τοῦ ἀνθρώπου ἐπέρχεται μέ τόν ἐγκεφαλικό θάνατο, κάποιοι ὀρίζουν τήν ἔναρξη τῆς ζωῆς μέ τήν ἔναρξη κάποιας ὑποτυπώδους λειτουργίας τοῦ ἐγκεφάλου.

Ἡ Ἐκκλησία ὡς γνωστόν, δέχεται ὅτι ἡ ζωή ξεκινᾷ μέ τή σύλληψη, τήν ὁποία ταυτίζει πρὸς τή γονιμοποίηση, τή συνένωσι δηλαδή ὠαρίου καί σπερματοζωαρίου καί τή λήψη τοῦ ζυγωτοῦ. Τήν ἴδια μάλιστα στιγμή θεωρεῖ

Ἡ πρόωρη ἐξβολή τοῦ ἐμβρύου μέ τεχνητή διακοπή τῆς κύησης συνιστᾷ αὐτό πού ὀνομαζόμαστε ἀμβλωση ἢ ἔκτρωσι.

Ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν καταδίκαιζε καί ἀπαγόρευε τήν ἀμβλωση, ταυτίζοντάς την μέ φόνο, ἀφοῦ ὄντως ἀφαιρεῖται μία ζωή, ἡ ζωή τοῦ κνο-

ὅτι γίνεται καί ἡ ἐμφύωσις τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης λέει ὅτι γιὰ τόν ἄνθρωπο ἡ ἀρχή τῆς ὑπαρξῆς εἶναι μία καί ἡ αὐτή, τόσο γιὰ τό σῶμα ὅσο καί γιὰ τήν ψυχή.

Σήμερα γιὰ τοὺς ἐπιστήμονες “γονιμοποίηση” καί “σύλληψη” εἶναι ὄροι πού δέν ταυτίζονται. Οἱ εἰδικοί ἐπιστήμονες δέχονται ὅτι ἡ σύλληψη ξεκινᾷ μέ τήν ἐμφύτευση τοῦ γονιμοποιημένου ὠαρίου, μέ ὅλες τίς διαιρέσεις πού μέχρι τῆ στιγμῆ ἐκεῖνη ἔχει ὑποστῆ, στή μήτρα καί τήν προσκόλλησή του στά τοιχώματά της πού διαμορφώνονται κατάλληλα γιὰ τήν ὑποδοχή του. Ἀπό τή στιγμῆ τῆς γονιμοποίησης-πού ὡς γνωστόν γίνεται στίς σάλπιγγες, τοὺς ἀγωγούς δηλαδή πού ἐνώνουν τίς ὠθητρες μέ τή μήτρα- μέχρι τήν ἐμφύτευση στή μήτρα, μεσολαμβάνουν συνήθως 14 ἡμέρες. Μέχρι τή 14η μέρα τά κύτταρα ἔχουν ποικίλες δυνατότητες ἀνάπτυξης καί διαμόρφωσης καί μποροῦν ἀκόμα νά ἐκφυλιστοῦν τελείως. Ἐξάλλου μέχρι τήν 14η μέρα, ἓνα μεγάλο ποσοστό τῶν γονιμοποιημένων ὠαρίων πού φθάνει στό 70% ἀποβάλλεται. Παρατηρεῖται δηλαδή αὐτόματα ἀποβολή τῶν γονιμοποιημένων ὠαρίων πρὶν τήν ἐμφύτευση στή μήτρα, χωρίς κἄν τοῦτο νά γίνεται, τίς περισσότερες φορές, ἀντιληπτό ἀπό τή γυναῖκα. Ἄν δεχόμεσταν, λένε μερικοί ἀπό τοὺς ἐπιστήμονες αὐτούς, ὅτι ἡ ζωὴ ἀρχίζει μέ τή γονιμοποίηση, τότε οἱ ἀποβολές-ἔστω καί ἀκούσιες καί ἀπαρατήρητες- θά ἦσαν πολύ περισσότερες ἀπό τίς γεννήσεις. Πῶς ὁ Θεός θά ἐπέτρεπε θανάτους τόσοσ ἀθῶων ὑπάρξεων;

Τό ὅτι γιὰ τήν Ἐκκλησία ὁ ἄνθρωπος ὑφίσταται ἀπό τή στιγμῆ τῆς γονιμοποίησης φαίνεται καί ἀπό τίς ἀντίστοιχες ἐορτές πού αὐτή ἔχει θεοπίσει. Ἡ Ἐκκλησία δέν ἐορτάζει μόνο τή Γέννηση τῆς Θεοτόκου, π.χ., ἀλλά καί τή Σύλληψή της ὑπό τῆς Ἁγίας Ἄνης, ἑννέα ἀκριβῶς μῆνες προηγουμένως (8 Σεπτεμβρίου- 9 Δεκεμβρίου ἀντίστοιχα). Τό ἴδιο καί γιὰ τόν Ἅγιο Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. Γιορτάζει τή σύλληψή του στίς 23 Σεπτεμβρίου καί ἑννέα μῆνες ἀργότερα, στίς 24 Ἰουνίου, τή γέννησή του. Καί γιὰ τήν κατά σάρκα γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἔχουμε τήν ἀντίστοιχη ἐορτῆ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἑννέα μῆνες προηγουμένως.

Πολύ πρὶν ἡ Βιολογία καί ἡ Ἱατρικὴ ἀνακαλύψουν τά χρωματοσώματα καί τά γονίδια καί πρὶν οἱ ἐπιστήμονες μπορέσουν νά μελετήσουν μέ κάθε

λεπτομέρεια τή διαδικασία τῆς κήσης, οἱ Χριστιανοὶ συγγραφεῖς κατεδίκασαν τίς ἐκτρώσεις σέ ὅποιοδήποτε στάδιο τῆς ἐγκυμοσύνης καί μάλιστα παραβλέποντας τήν Παλαιδιαθητικὴ διάκριση περὶ “ἐξεικονισμένου”, ἢ μή, ἐμβρύου. (Ἐξ. 21,22-23).

Ὁ Β΄ Κανὼν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἀναφέρει: “Ἡ φθείρασα κατ’ ἐπιτήδευσιν, φόνου δίκην ἐπέχει. Ἀκριβολογία δέ ἐκμεμορφωμένου καί ἀνεξεικονίστου παρ’ ἡμῖν οὐκ ἔστιν...” Καί ὁ Η΄ Κανὼν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἀναφέρει: “... Καί αἱ τὰ ἀμβλωθρίδια διδοῦσαι φάρμακα φονευτρία εἰσὶ καί αὐταί, καί αἱ δεχόμενα τὰ ἐμβρυοκτόνα δηλητήρια”.

Στό βιβλίον “Διδαχαὶ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων” συναντᾶται ἡ προτροπὴ ἀπαγόρευση: “Οὐ φονεύσεις τέκνον ἐν φθορᾷ”, ὅπου μέ τό “ἐν φθορᾷ” ὑπονοεῖται “δι’ ἐκτρώσεως”, καί προστίθεται: “οὔτε γεννηθὲν ἀποκτενεῖς”. Ἡ ἴδια ἀπαγόρευση, μέ τίς ἴδιες φράσεις, συναντᾶται καί στήν ψευδεπίγραφη “Ἐπιστολὴ Βαρνάβα”. Ὁ Θεοφυλλανός χαρακτηρίζει τήν ἀμβλωση ὡς φόνον, ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τήν θεωρεῖ ἐγκλημα βαρύτερον καί ἀπὸ τό φόνον.

Μέσα στά ἴδια πλαίσια κινοῦνται καί οἱ Κανόνες πού ἐπιβάλλουν ἐπιτίμια σ’ ὅσες γυναῖκες προχωροῦν σέ ἐκτροπή. Ὁ 91ος Κανὼνας τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου λέει: “Τὰς τὰ ἀμβλωθρίδια διδοῦσας φάρμακα καί τὰς δεχομένας τὰ ἐμβρυοκτόνα δηλητήρια, τῷ τοῦ φονέως ἐπιτιμῶ καθυποβάλλονται”. Ὁμοίως καί ὁ 21ος Κανὼν τῆς ἐν Ἀγκύρα Συνόδου ἀναφέρει: “Περὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐκπορευουσῶν καί ἀναιρουσῶν τὰ γεννώμενα, καί σπουδαζουσῶν φθόρα πιεῖν, ὁ μὲν πρότερος ὄρος μέχρις ἐξόδου ἐκόλυσε (τῆς Θείας Κοινωνίας) καί τοῦτω συντίθενται.

Φιλανθρωπότερον δέ τί εὐρόντες, ὥρισαμε δεκαετὴ χρόνον, κατὰ τοὺς βαθμοὺς τοὺς ὥρισμένους...”

Αὐτὰ ὅλα δείχνουν πῶς ἡ Ἐκκλησία δέν ἀμφιταλαντεύτηκε καμμιά φορὰ στό νά καταδικάσει τήν ἀμβλωση ὡς φόνον.

Πίστη τῆς ἀκράδαντη ἐξειδικωμένη ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι ὅτι τὰ ἐμβρυα εἶναι ἀνθρώπινα ὄντα πού δημιουργήθηκαν ἀπὸ τόν Θεό ὁ ὅποιος καί ἐνδιαφέρεται γι’ αὐτά. Παρατίθενται ἐνδεικτικᾶ

Μία λάθος επιλογή της μητέρας θά αφαιρούσε ένα μέλος από τήν οίκογένεια...

μερικά χωρία της Άγιας Γραφής:

Ψαλμός 49: στ.1: “*Ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσε τὸ ὄνομά μου*”,

στ.5: “*Καί νῦν οὕτω λέγει Κύριος ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δοῦλον ἐαυτῶ...*”

Ἰερεμίας 1,5: “*πρὸ τοῦ μέ πλάσαι σε ἐν κοιλία ἐπίσταμαί σε καί πρὸ τοῦ σέ ἐξελθεῖν ἐκ μήτρας ἡγίασά σε...*”

Ψαλμός 138: στ.13: “*Ὅτι σὺ ἐκτίσω τοὺς νεφρούς μου, Κύριε ἀντελάβου μου ἐκ γαστροῦ μητρός μου...*”

στ.15: “*Ὅνκ ἐκρύβη τὸ ὄστοῦν μου ἀπὸ σου ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ...*”

στ.16: “*Τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου...*”

Γαλ 1: στ.15: “*Ὅτε δέ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καί καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ...*”.

Μά καί ἡ κοινή λογική δυσκολεύεται νά δεχθεῖ ὅτι τὸ ζυγωτὸ δέν ἔχει ἀνθρώπινη ἀρχή καί ἀνθρώπινες δυνατότητες. Ἐφόσον χωρὶς τὴ χρήση ἄλλων γεννητικῶν κυττάρων καί χωρὶς καμμία ἄλλη ἔξωτερική παρέμβαση μπορεῖ ν’ ἀναπτυχθεῖ σέ πλήρη ἀνθρώπινο ὄργανισμό, τὸ ἔμβρυο, ἔστω καί ἂν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα μόνο κύτταρο, εἶναι ἐν δυνάμει ἀνθρώπος καί ἀπαιτεῖ πλήρη σεβασμὸ καί προστασία ἀπὸ τὸν καθένα. Ἡ ἀπάντηση στὴν ἔνσταση μερικῶν ἐπιστημόνων ὅτι ἂν ἡ ἑναρξη τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς συνέπιπτε μέ τὴ στιγμή τῆς γονιμοποίησης τότε οἱ ἀποβολές θά ἦσαν πολὺ περισσότερες

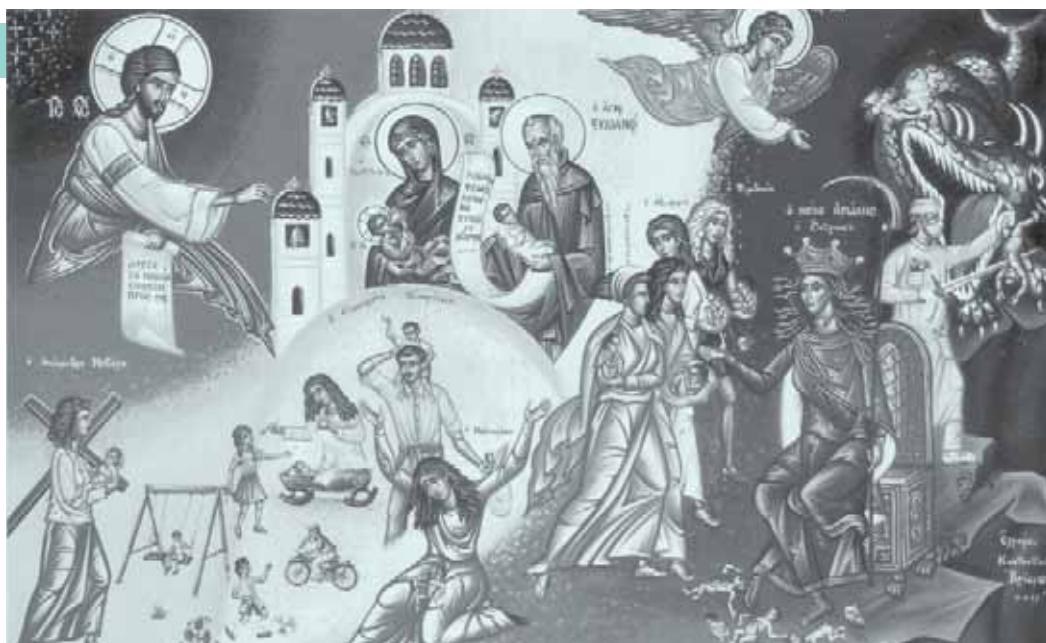
ἀπὸ τὶς γεννήσεις καί πὼς δέν εἶναι δυνατόν ὁ Θεὸς νά ἐπιτρέπει τὸ θάνατο τῶσων ἀθῶων ὑπάρξεων, ἀνάγεται, κατὰ τὴ γνώμη μου, στὸ πρόβλημα τῆς θεοδικίας. Ἡ “καταστροφή” τῶσων ἐμβρυῶν εἶναι στὴν ἀνθρώπινη λογική τὸ ἴδιο ἀνεξήγητη ὅσο καί ὁ θάνατος βρεφῶν, ἢ ἀνηλικῶν παιδιῶν ἀπὸ ἀναίτιες ἢ ἄλλες σοβαρὲς ἀσθένειες. Ὅμως, “τίς ἐγνώ νουν Κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;”

Κάποιοι ἀρνούνται νά δεχθοῦν ὅτι τὸ ἔμβρυο εἶναι ἀνθρώπινο, πρόσωπο, φέροντας τὸ ἐπιχείρημα ὅτι πρόσωπο εἶναι μόνον ὁ,τι ἔχει αὐτοσυνειδησία. Μά καί ἓνας ἀσθενὴς πού πέφτει σέ κῶμα χάνει τὴν αὐτοσυνειδησία του καί μέ τὴ λογική αὐτή, καί τὸ πρόσωπό του. Μποροῦμε τὸν ἀσθενή αὐτὸ νά τὸν θεωρήσουμε ὡς “μὴ ἄνθρωπο” καί νά τὸν φρονεῦσουμε ἀδιάφορα;

Ἡ περιγραφή τῆς συνάντησης τῆς Θεοτόκου μέ τὴν Ἐλισάβετ, μέ τὸν Πρόδρομο-ἔμβρυο νά σκιρτᾷ “ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλία αὐτῆς”, ἐπιβεβαιώνει ὅτι τὸ ἔμβρυο εἶναι ἄνθρωπος μέ δυνατότητες ἔκφρασης χαρᾶς καί συγκίνησης.

Κατὰ καιροὺς συζητεῖται, ἂν ἡ Ἐκκλησία εἶναι δυνατόν νά συγκατανεύσει στὴ διακοπὴ τῆς κήσης γιὰ κάποιους σοβαροὺς λόγους, εἴτε ἰατρικούς, εἴτε περιστασιακούς. Ὡς τέτοιοι λόγοι προβάλλονται συνήθως: α) Τὸ κυοφορούμενο νά εἶναι προϊόν βιασμοῦ. β) Νά ὑπάρχει ἰατρικὴ διάγνωση ὅτι ὁ ἄνθρωπος πού θά γεννηθεῖ θά πάσχει ἀπὸ σοβαρὴ ἀναπηρία ἢ ἀπὸ κάποια ἀνίατη ἀσθένεια, ἢ ὅτι θά ζήσει μόνο γιὰ λίγο διάστημα. γ) Νά ὑπάρχει σοβαρὸς κίνδυνος γιὰ τὴ μητέρα.

Πρέπει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νά σημειώσουμε ὅτι ἔχει διαπιστωθεῖ πέραν πάσης ἀμφιβολίας, τόσο ἰατρικά ὅσο καί στατιστικά ὅτι ἡ ἀμβλωση ἐπιφέρει τεράστια προβλήματα ἐνοχλῆς στὴ γυναῖκα, τῆς δημιουργεῖ ἀρνητικὰ ψυχολογικά συναισθήματα καί φοβερά ψυχικά τραύματα. Οἱ φωνές πού ἀκούονται συχνά ἀπὸ κάποιες φεμινιστικὲς ὀργανώσεις ὅτι ἡ γυναῖκα ἐξουσιάζει τὸ σῶμα της καί εἶναι ἐλεύθερη ὁποτε θέλει νά τεματίζει ἢ ὄχι μίαν κήση, δέν φαίνεται νά ἔχουν ἐπίδραση στὶς ἄμεσα ἐμπλεκόμενες. Ἡ ἐγκυμοσύνη δέν περιλαμβάνει τὴ γυναῖκα καί τὸ σῶμα της μόνο. Ἡ ἐγκυμοσύνη εἶναι σχέση πού δημιουργεῖται μεταξύ τῆς μητέρας καί ἑνὸς ἄλλου μοναδικοῦ προσώπου πού ζεῖ καί μεγαλώνει μέσα της. Ἄν κάποιος ἔχει ἐξουσία πάνω στὸ κυοφορούμενο, αὐτὸς δέν εἶναι οὔτε ἡ μητέρα οὔτε

Μιά αλληγορική εικόνα για την έκτρωση.

ὁ πατέρας, ἀλλ' ὁ Θεός.

Ὡς πρὸς τίς πιὸ πάνω περιπτώσεις γιὰ τίς ὁποῖες προβάλλεται πολλές φορές τὸ αἴτιμα γιὰ διακοπὴ τῆς κήσης θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι καμμία λύση δέν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἠθικὴ καὶ ἀποδεκτὴ ἂν καταστρέφει ἀνθρώπινη ζωὴ σὲ ὅποιοδὴ-ποτε στάδιό τῆς.

Γιὰ τὴν περίπτωση τοῦ βιασμοῦ ἀναφέρεται πὼς δέν ὑπάρχει καμμία ἔνδειξη ἰατρικῆ ἢ στατιστικῆς πού νὰ ἐπιβεβαιώνει ὅτι μὲ τὴν ἀμβλωση τὸ θῦμα θὰ νιώθει πιὸ ἄνετα. Ἡ ἀμβλωση στὴν περίπτωση αὐτὴ βολεῖ μᾶλλον τὸ συγγενικό περιγύρο. Τὸ θῦμα ἐπιβαρύνεται περισσότερο. Στὴν περίπτωση αὐτὴ προτείνεται σήμερα ἡ ἰατρικὴ παρέμβαση γιὰ πρόληψη τῆς γονιμοποίησης. Εἶναι γνωστό, μὲ τίς τελευταῖες ἔρευνες, πὼς τὰ σπερματοζωάρια κινοῦνται μὲ ἀργούς ρυθμούς μέσα στοῦ σώμα τῆς γυναῖκας. Γιὰ νὰ φθάσουν στὶς σάλπιγγες ὅπου θὰ συναντήσουν τὸ ὠάριο, πού θὰ βρισκεται ἐκεῖ ἂν ἡ γυναῖκα βρισκεται στὶς γόνιμες μέρες τοῦ κύκλου τῆς, θὰ περάσουν 24-36 ὥρες. Ἄν λοιπὸν στὶς πρώτες 24 ὥρες μετὰ τὸ βιασμό τὸ θῦμα ζητήσει ἰατρικὴ βοήθεια, μπορεῖ νὰ ἀποτραπῆ ἢ γονιμοποίηση καὶ νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ τραγωδία τῆς ἐκτρώσης.

Ὡς πρὸς τὴ δεύτερη περίπτωση, τῆς διάγνωσης δηλαδή σοβαρῶν ἀσθενειῶν ἢ ἀναπηριῶν ἀπὸ τίς ὁποῖες πάσχει τὸ ἔμβρυο καὶ πού θὰ κατατρύχουν τὸν ἄνθρωπο ὅταν γεννηθεῖ, θὰ μπορούσε νὰ ἀντι-

τάξει κανεὶς ὅτι ὑπάρχουν καὶ γεννηθέντα βρέφη μὲ ἀσθένειες. Ἐπιτρέπεται καὶ τούτων ἡ θανάτωση; Ἄν μπορούμε νὰ φονεύσουμε τὸ ἀγέννητο, γιατί νὰ μὴν μπορούμε νὰ κάμουμε τὸ ἴδιο μὲ τὸ ἀνεπιθύμητο νεογεννηθέν; Ἄν ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀρνεῖται τὴν ἐπιλογή τῆς ἐκτρώσης καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση, εἶναι γιὰ τὸν ἴδιο λόγο πού ἀρνεῖται τὴν εὐθανασία στὶς περιπτώσεις βαρῦτατα ἀσθενῶν. Μάλιστα, στὴν περίπτωση τῆς εὐθανασίας μπορεῖ νὰ ὑπάρχει καὶ ἡ συγκατάθεση τοῦ ἀσθενούς, ἐνῶ στὴν ἀμβλωση κάτι τέτοιο εἶναι ἀδύνατον. Δέν θὰ πρέπει ἀκόμα νὰ λησμονεῖται τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι κάτι πέραν τῆς βιολογικῆς ὑπόστασής του, ἀρχίζει μὲ τὴ γονιμοποίηση ἀλλ' ἐπεκτείνεται στὴν αἰωνιότητα.

Θὰ μπορούσε νὰ διερωτηθεῖ κανεὶς ποιὰ εἶναι ἡ ἀξία τῆς προγεννητικῆς ἐξέτασης ἐφόσον ὁποιαδήποτε πάθηση καὶ ἂν διαγνωσθεῖ στοῦ ἔμβρυο, ἡ ἐκτρωση δέν θὰ ἦτο γιὰ τὸν Χριστιανὸ ἐπιτρεπτή. Ἡ ἀπάντηση δέν εἶναι δύσκολη: Γίνεται γιὰ θεραπευτικούς σκοπούς. Μὲ τίς προόδους στὴν Ἐπιστήμη σήμερα, μποροῦν κάποιες ἀσθένειες ἢ ἀτέλειες πού θὰ διαγνωσθοῦν νὰ θεραπευτοῦν στοῦ ἀρχικό στάδιό τους. Οἱ ἐγχειρήσεις ἐμβρυῶν μέσα στὴ μήτρα, πρὶν ἀκόμα γεννηθοῦν εἶναι σήμερα συνηθισμένη πρακτικὴ.

Ἡ μόνη περίπτωση στὴ ὁποία ἡ διακοπὴ τῆς κήσης γίνεται ἀνεκτὴ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλη-

σία είναι η περίπτωση της ύπαρξης σοβαρού κινδύνου για την μητέρα. Η Όρθόδοξη Παράδοση, όταν υπάσχει πραγματική τό δίλλημα, δίνει προτεραιότητα στη διάσωση της ζωής της μητέρας, όχι γιατί η μία ζωή έχει αξία μεγαλύτερη από την άλλη, αλλά γιατί από τη μητέρα εξαρτώνται και άλλοι, όπως άλλα τέκνα, ο σύζυγος, γέροντες γονείς κλπ. Βέβαια η κάθε περίπτωση στην Έκκλησία εξετάζεται ιδιαίτερα. Οι πνευματικοί πατέρες όμως, νομίζω πώς δεν θα πρέπει να αφίστανται των πιό πάνω πλαισίων.

Στην Άγγλική Έκπαιδευτική νομοθεσία και στο κεφάλαιο των άμοιβών και των τιμωριών υπάσχει ένας άφορισμός-προειδοποίηση προς τους Έκπαιδευτικούς: "It's easier to obtain forgiveness than permission". Είναι εύκολότερο για τους μαθητές -και αυτό κάνουν συνήθως- να ζητούν συγγνώμη γι' αυτό που έκαναν, παρά άδεια να κάνουν κάτι. Ξέρουν δηλαδή ότι δύσκολα θα πετύχουν άδεια, κάλυψη, για κάτι που σχεδιάζουν. Στηρίζονται στη δύναμη του τετελεσμένου. Και ως πνευματικοί, στον τομέα των άμβλώσεων, τό ίδιο συναντούμε. Είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που οι πιστοί ζητούν τη γνώμη μας, τη συμβουλή μας, για μία μελετώμενη έκτρωση. Είναι όμως δυστυχώς, πολλές οι περιπτώσεις που ζητούν συγχώρεση για τίς έκτρώσεις που διέπραξαν. Ξέρω

πώς αυτό είναι διαπίστωση όλων όσων άσχο- λούνται με την έξομολόγηση. Και νομίζω πώς θα πρέπει να αναλάβουμε μία προσπάθεια διαφώτισης των πιστών γύρω από τό θέμα.

Στά πλαίσια αυτά θα πρέπει να έχουμε υπόψη πώς και κάποια μέσα που χρησιμοποιούνται εύρύτατα σήμερα ως αντισυλληπτικά, δήθεν, μέσα, στην πραγματικότητα συνιστούν τρόπους άμβλω- σης. Τέτοιο μέσο είναι π.χ. τό λεγόμενο "διάφραγμα" (κοινώς δακτύλιος) που τοποθετείται στη μήτρα. Αυτό παρεμποδίζει την έγκατάσταση στη μήτρα του γονιμοποιημένου ώαριου, προκαλεί δηλαδή άποβo- λή του. Αναφέρω ξανά και τό γνωστό ως RU-486 χάπι που λαμβανόμενο από τη γυναίκα στά πρώτα στάδια της κύησης οδηγεί στην άποβολή χωρίς την παρέμβαση ιατρού ή άλλου προσώπου.

Συμπερασματικά, θα έλεγα ότι: Για την Έκκλη- σία η ανθρώπινη ζωή ξεκινά με τη γονιμοποίηση και άπαιτεί πλήρη σεβασμό και προστασία από τη στιγ- μή αυτή και μετέπειτα. Από τη Βιβλική εποχή μέχρι σήμερα η έκτρωση θεωρείται ως η ήθικά καταδικα- στέα πράξη της θανάτωσης μίας άθώας ύπαρξης που δημιουργεί ταυτόχρονα μεγάλα ψυχικά τραύ- ματα σ' αυτή που τη διαπράττει.

Ο Σύλλογος Προστασίας Άγέννητου Παιδιού είναι στην υπηρεσία κάθε γυναίκας, έγγαμης ή άγαμης, που αντιμετώπιζει όποιοδήποτε πρό- βλημα εξαιτίας της έγκυμοσύνης της. Προσφέρει δωρεάν: παροχή πληροφοριών, ψυχολογική ύποστήριξη, πρακτική βοήθεια, ιατρικές υπηρεσίες, νομική κάλυψη, φιλοξενία.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΓΕΝΝΗΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ήπειρου 28, 10433 Αθήνα

Τηλ. 210-88.28.788

Fax 210-82.35.121

<http://www.unborn.gr>

email:unborn@unborn.gr

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΞΙΜΟΒΙΤΣ

Σας προσκαλούμε
όλους νά έλθετε
κοντά μας στήν
πανήγυρη του
Άγιου Ιωάννη
Μαξίμοβιτς

Άγαπητοί μας αδελφοί,
στις 2 ΙΟΥΛΙΟΥ, ημέρα Δευτέρα,
εορτάζουμε τήν μνήμη του Άγιου
Ιωάννου Μαξίμοβιτς, του θαυματουργού.
Στή Μονή φυλάσσεται τεμάχιο λειψάνου
του Άγιου και όλόκληρο τό άντερί του
καθώς και άλλα κειμήλια του Άγιου.
Σας περιμένουμε κοντά μας γιά νά τιμή-
σουμε μαζί και νά συνεορτάσουμε τόν
θαυματουργό Άγιο Ιωάννη.

Τό πρόγραμμα τών Ίερών Άκολουθιών έχει ως εξής:

Κυριακή 1η Ίουλίου: 7.30 μ.μ. Πανηγυρικός Έσπερινός

Δευτέρα 2 Ίουλίου: 7.00 π.μ. Πανηγυρική Θεία Λειτουργία
μετ' άροτοκλασίας.

10.00 π.μ. Λιτάνευσις τής Ίερᾶς Εικόνας
καί του άγιου λειψάνου του Άγιου Ιωάννη.

10.30 π.μ. Θά προσφερθεί καφές
καί κεράσματα στους προσκυνητές.

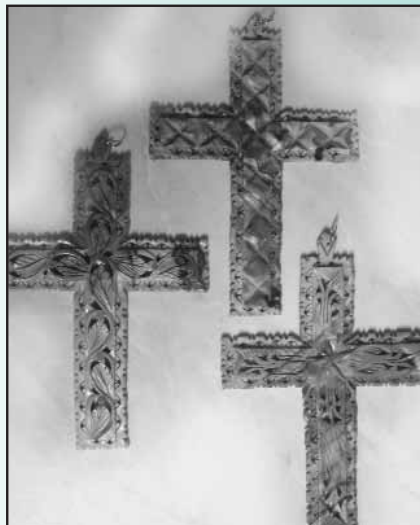
ΣΤΑΥΡΟΙ μέ χῶμα από τὴν Ἁγία Γῆ

Καί αὐτὴ τὴ χρονιά εἶχαμε τὴν μεγάλη εὐλογία νά ἐπισκεφθοῦμε τὰ Ἱεροσόλυμα καί νά φέρουμε πάλι τοὺς ξύλινους σταυροὺς πού περιέχουν χῶμα ἀπὸ τὴν ἁγία Γῆ (ἀξίας 5 ευρώ + ταχυδρ.), ἀλλὰ καί ξυλόγλυπτους σταυροὺς. ΟΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟΙ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΑΣ.

Μπορεῖτε νά προμηθευθεῖτε τοὺς εὐλογημένους Σταυροὺς τοῦ Χριστοῦ μας τηλεφωνικῶς ἀπὸ τὴν Ἱερά Μονή μας, τηλ. **26340 - 44.391** (9-2 τὸ πρωῒ καί 6-9 τὸ ἀπόγευμα) γιὰ νά σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῆ.

ΣΤΑΥΡΟΙ Ξυλόγλυπτοι

*Κατευθυνθῆτω ἡ προσευχή μου
ὡς θυμίαμα ἐνώπion σου....*

Η παρασκευὴ ἀλλὰ καί ἡ χρῆση τοῦ θυμιάματος ἀφορᾷ τὸν Θεό, εἰς τὸν ὅποιον πρέπει νά προσφέρουμε πάντα τὸ καλύτερο. Γι' αὐτὸ γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ θυμιάματος χρησιμοποιοῦμε τὰ καλύτερα ὑλικά, πρώτης ποιότητος καί μετὸν παραδοσιακὸ τρόπο, πού χρόνια τώρα κατασκευάζεται τὸ γνήσιο λιβάνι. Μὲ τὰ καλύτερα ὑλικά, μετὸν προσευχὴ καί προσοχή, ἡ Ἱερά Μονή μας κατασκευάζει γνήσιο θυμίαμα σὲ πολλὰ καί νέα ἀρώματα.

Τὸ θυμίαμα αὐτὸ τὸ χρησιμοποιοῦμε στὶς ἀκολουθίες μας, ἀλλὰ καί τὸ διαθέτουμε στοὺς πιστοὺς πού μᾶς τὸ ζητοῦν καί τὸ στέλνουμε ταχυδρομικῶς. Ὅσοι θέλετε μπορεῖτε νά ἀπευθύνεσθε στὴν Ἱερά Μονή μας (τηλ. **26340-44391**) γιὰ νά σᾶς ἀποστείλουμε θυμίαμα.

ΓΝΗΣΙΟ ΘΥΜΙΑΜΑ (Λιβάνι)

ΧΕΡΟΥΒΙΚΟ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ, ΓΑΡΛΕΝΙΑ, ΜΥΡΟ, ΤΕΡΙΠΕΜ ΜΥΡΟ ΤΟΥ ΣΑΡΩΦ, ΒΗΘΛΕΕΜ, ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ, ΒΙΟΛΕΤΤΑ, ΑΓΡΙΟΛΟΥΛΟΥΔΟ, ΝΥΧΤΟΛΟΥΛΟΥΔΟ, ΣΤΑΥΡΟΛΟΥΛΟΥΔΟ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟ

νέα ἀρώματα

**ΑΓΓΕΛΙΚΟ
ΑΘΩΣ
ΑΝΘΟΣ ΕΡΗΜΟΥ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ
ΤΡΙΑΝΤ/ΛΛΟ ΜΕ ΚΕΧΡΙΜΠΑΡΙ
ΖΟΥΜΠΟΥΛΙ
ΣΥΠΡ
ΦΟΥΛΙ**

Κομποσχοίνια

μέ τήν εὐχή **ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΕ**
καί μέ τό **ΚΛΑΔΙ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ**

Ἐνάμεσα στά κομποσχοίνια πού φτιάχνουμε μέ προσευχή, εἶναι καί αὐτά πού τό στολιζει ἕνα ἀσημένιο κλαδί τῆς ἐλιάς, τό σύμβολο τῆς Ἀθήνας καί τῆς εἰρήνης. Ἀκόμη, πρόσφατα φτιάξαμε ἕνα ἀκόμη κομποσχοῖνι τό ὁποῖο εἶναι στολισμένο μέ μία ἀσημένια πλακέτα πού γράφει τήν προσευχή “Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με, τήν εὐχή πού πρέπει νά λέμε ὅταν κάνουμε κομποσχοῖνι.

Ἡ τιμή τους εἶναι 10€ καί 15€ ἀντίστοιχα.

ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ

ἀσημένιο μέ τήν προσευχή
“ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ
ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΕ”

ΤΙΜΗ: 10€
+ ταχυδρ.

Διαθέτουμε δαχτυλίδι ἀσημένιο στό ὁποῖο ἀναγράφεται ἡ προσευχή “ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΕ” γιά νά μᾶς ὑπενθυμίζει νά προσευχομαστε ἀδιαλείπτως καί νά ζητοῦμε τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ ΟΛΩΝ ΜΑΣ

**ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΝΑ ΜΑΣ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΜΑΡΜΑΡΟΣΤΡΩΣΗ ΣΤΟ ΔΑΠΕΔΟ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΜΑΣ.**

Παρακαλούμε όλους εσάς πού μέ τόση αγάπη και κατανόηση είστε δίπλα
μας σέ ό,τι χρειάζεται τό Μοναστήρι του θαυματουργού Αγίου μας
Νεκταρίου νά μᾶς βοηθήσετε γι' ἄλλη μιά φορά από τό περίσσευμα
ἤ τό ὑστέρημά σας γιά νά προχωρήσουμε τήν ΜΑΡΜΑΡΟΣΤΡΩΣΗ
του Ναοῦ του ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἐκ τῶν προτέρων γιά ὅλα κι εὐχόμεθα ὁ Ἅγιός μας
Νεκτάριος νά σᾶς ἀνταποδίδει τήν ἐλεημοσύνη σας.

**Πιστεύουμε στήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Ἁγίου μας Νεκταρίου
καί ἐλπίζουμε στήν δική σας...**

Μέ αγάπη Χριστοῦ καί εὐγνωμοσύνη
Ἡ Ἡγουμένη
† Μόνικα Μοναχή
καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφές